

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

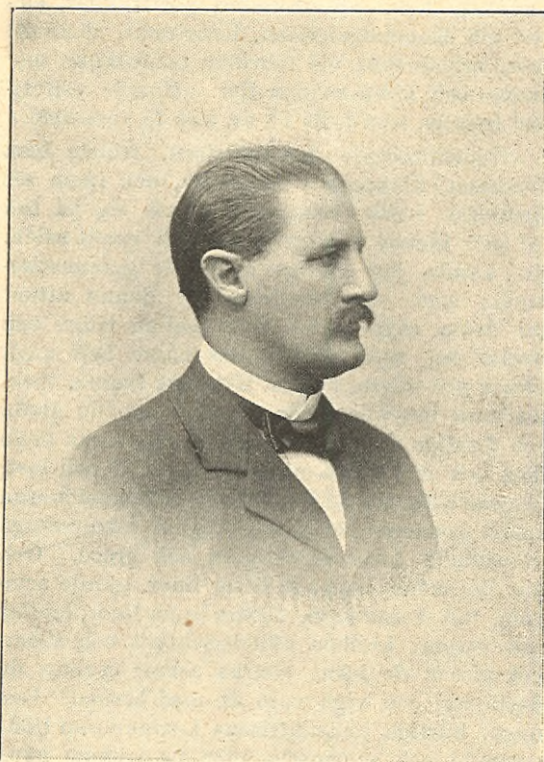
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 9 (792).

LÖRDAGEN DEN 1 MARS 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUFLAGA > 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	---	---	---

LANDSHÖVDING GUSTAF TORNÉRHJELM.
A. JONASON FOTO.

FAMILJEN TORNÉRHJELM OCH WRAMS-GUNNARSTORP.

SKÅNE ÄR ju de stora, rika godsens förlofvade land. Där ligga herrgårdar vid de blåa insjöarnas bokbevuxna stränder, herrgårdar djupt inne i de lummiga skogarnas gömma, herrgårdar vid de glittrande, silfverglänsande åarna, herrgårdar på sluttningarna af de grönskande åsarna.

Ett läge af sistnämnda slag äger Wrams-Gunnarstorp, där det ligger vid själfva foten af Söderåsen, höjande sina torn och gafflar ur bokskogens gröna ram.

Egendomen kallades i äldre tider Gundestrup och grundades i början af 1500-talet af Hans Skougaard d. ä., riddare till Ålsberg. Denne uppförde äfven en större byggnad på samma plats, där nuvarande slottet är beläget. Gården säges ha fått sitt namn efter en torpare Gunnar, som skulle hafva bott där, hvarest riddar Hans byggde sin borg.

Sedan ägdes Gunnarstorp i nära hundra år af Hans Skougaards ättlingar, tills det genom gifte kom i släkten Vinds ägo. Den andre ägaren i ordningen med detta namn, hvilken var gift med en dotter till den be-

kante danske amiralen Ove Giedde, sålde, för att slippa bli svensk undersåte, 1661 godset till sin svåger, Kristoffer Giedde. Af alla Ove Gieddes många barn var denne den ende, som stannade kvar i Skåne, sedan detta kommit under Sveriges välde. Han svor tro- och huldhet åt svenska kronan och var en af de tolf danske ättemän, hvilka år 1664 introducerades på svenska riddarhuset.

Efter Kristoffer Gieddes död ärfdes Gunnarstorp af hans dotter och hennes man, Casper Johan Berch. Det innehades sedan af olika ättlingar af släkten Berch till år 1839. Dåvarande ägarinnan, hofmarskalkinnan Berch, bortbytte nämnda år Wrams-Gunnarstorp åt öfverhofstallmästaren Rudolf Tornérhjelm mot Össjö säteri och en mellangift af 17 tunnor guld.

Godset bebos och äges nu af dennes son, nyutnämnde landshövdingen i Malmöhus län, f. d. ryttmästaren Gustaf Tornérhjelm och hans maka, född Ankarcrona.

Det nuvarande slottet uppfördes 1633 af Görgen Vind i s. k. Kristian IV:s stil och genomgick under förre ägarens tid en stortartad omgestaltning. Som det nu ter sig, en byggnad af betydande dimensioner i vacker holländsk renässans med fyrkantiga torn, höga gafflar och fint ut-huggna gesimser och ornamenteringar, omgifvet af välvärdade planteringar och längre bort stora, förtjusande bokskogar, är det ett af nordliga Skånes ståtligaste och vackraste belägna herresäten.

Trädgården och parken, den senare på slutningen af Åsen, upptaga en ansenlig areal och äro af vackraste slag. Vandringen där en skön sommarmorgon måste vara en af de angenämaste man kan tänka sig. Den behagliga svalkan, det muntra sorlet af en liten bäck, som i allehanda egensinniga bukter söker sig en väg ner till dammarna, den rika grönskan af lummiga löfträd, i hvilka små bevingade sångare uppstämma sina jubelkörer, de stora dammarna med sin orörliga, blanka vattenspegel, där millioner glänsande sländor surra omkring i munter dans, bilden tillsammans ett helt, som lifvar sinnet och smeker öga och öra.

Trädgården har äfven flere andra sevärdheter att bjuda på. Så finnas ännu kvar de åldriga buxbomshäckar, Linné omtalar i sin skånska resa, och hvilka väckte blomsterkungens synnerliga beundran. De hade på hans tid en höjd af 9 alnar och lika bredd. Nu mäta de 5 m. 80 cm. i diameter och nå en höjd af 3 1/2 m., där de äro som högst. Dessa jättehäckar af buxus arborescens äro de största i Europa norr om Bodensjön, sedan de väldiga buxbomshäckar, som funnos vid slottet i Versailles, skattat åt förgängelsen.

På en sluttande plan omedelbart bakom stå fristående buxbomsbuskar, klippta i pyramidform och ordnade likt kägolorna i ett kägelspel, längst ned tvänne rundklippta stora buskar, som skola föreställa kloten. Denna originella kägelbana inramas af täta, jämnklippta häckar af samma buskslag.

På vänstra sidan vidtager en större, sinn-

FRU CHARLOTTE TORNÉRHJELM, FÖDD ANKARCRONA.
H. HAMNQVIST FOTO.

rikt anordnad »labyrint» af mer än manshöga thujahäckar.

Framför de stora buxbomshäckarna ligger den »bågegång», hvilken Linné säger »så artigt täckte sig själf, att han icke jämnare kunde åstundas». Sommartiden bilda de lum-miga bokgrenarna ett ogenomträngligt, grönskande hvalf, hvars svala skugga under varma dagar är särdeles inbjudande.

Så väl buxbomshäckarna som den 65 meter långa afvenboksbersån synas på exteriören i vinterskrud.

De präktiga växthusen, anlagda af öfverhofstallmästare Tornérhjelm och sedan betydligt utvidgade och tillbyggda af nuvarande ägaren, förtjäna särskildt att omtalas. I tropisk yppighet grönska här olika slags palmer, Kentia, Fönix m. fl. Och af solfjäder- och kokospalmer kunna framvisas riktiga jätte-exemplar.

I ett af drifhusen stå i långa rader små gulröda lerkrukor, ur hvilkas svarta mylla uppspirar en liten planta med mångflikiga blad och af en späd ljus grönska. Åtta månader eller mera under den skicklige trädgårdsmästarens omsorgsfulla vård och af de små obetydliga skotten har det blifvit en skara af de mest härliga, praktfulla chrysantemum, som tjuisar ögat i en otalig mångfald af färger och varianter.

Wrams-Gunnarstorps chrysantemumodling har vunnit landsrykte, sedan den på chrysantemumutställningen i Stockholm förliden höst belönades med första pris. Vid samma tillfälle föll också »allmänhetens pris» på detta den stora blomsterrevyns mest populära nummer.

De godset tillhöriga vidsträckta skogarna äro rika på villebråd af hvarjehanda slag. Kung Oscar och hans söner ha flerfaldiga gånger gästtat Gunnarstorp och där njutit af jaktens nöjen. Och mer än en »cervus dama» har då fått bita i gräset för de höga jägarnes vingade lod.

Som vid alla gamla herresäten äro en mängd sägner och historier knutna vid Wrams-Gunnarstorp. Så t. ex. berättar folktraditionen, att gården under Kristoffer Gieddes tid blef öfverfallen och plundrad af snapphanar. Gieddes fru, som var ensam hemma, blef gripen af den vilda horden, hvilken sökte få henne att omtala, hvar godsets penningar och dyrbarheter blifvit undangömda. Då hon oaktadt alla hotelser vägrade detta, uppstaplades ett väldigt bål, vid detta bands den olyckliga och bålet antändes. Redan fattad af lågorna, skall hon ha gjort en rörelse med handen för att utvisa stället, där skatten låg förborgad. Men det var försent att rädda hennes lif, hon blef eldens rof. Man anställde sedan gräfningar i den af henne angifna riktningen, men fann ingenting.

Wrams-Gunnarstorp omfattar f. n. en ägo-vidd af nära 11,000 tld., däraf hälften skog. Ägaren har patronusrätten till Norra Wrams pastorat.

Att gifva en utförlig beskrifning af slottets alla rum och gemak skulle allt för mycket inkräkta på utrymmet i Idun. De vackra interiörerna tala för sig själfva. Vare det endast sagdt, att en fin personlig smak varit rådande vid hemmets inredning, att öfverallt spåras omsorgen om en konstnärlig anordning, en fin urskillning vid sammansättningen af färger, elegans utan stelhet. Af en mängd gamla dyrbarheter och bibelots må särskildt nämnas en klocka i empire, som tillhört Napoleon I.

KARLA RÖNNE.

SÅNGENS MAKT.

MED ANLEDNING AF DIKTEN »SÅNGENS VANMAKT» I N:R 6 AF IDUN.

B LIFVE ORDEN till skåra rosor!
— o, jag längtar att få det sagdt —
fallen, blom, öfver hvita arket,
täljen härligt om sångens makt!

Du, som klagat, att det vardt fruktlöst,
det som drömdes i fröjd en gång,
du, som säger, att hjärteblodet
fåfångt spilldes i dikt och sång...

Har du sett dessa tysta djupen,
dit ej nånsin en stråle hann,
förrän tonen ifrån ett hjärta
vägen hän genom dunklet fann?

Har du räknat de sår, som helats,
när den trofasta rösten drog
fram med balsam och djup hugsvalan
för hvad lifvet så omildt slog?

Har du tolkat de stumma känslor,
har de tankar du rätt förstått,
hvilka tunga och namn och glädje
af det sjungande ordet fått?

Har du lodat det djupa hafvet,
tviflets vreda och vilda haf,
hvilket klangen från harposträngar
ro från stormarne härligt gaf?

Se, då kan du ej längre tala
som tillförne, då vet du, att
sången varit och är hvad stjärnan
är för vandrarn i töcknig natt!

IDA GRANQVIST.

KVINNliga GYMNASIKSÄLLSKAPET.

I TISDAGS AFTON strax efter kl. 8 mötte jag tant Emma just utanför Gymnastiska centralinstitutet. Hon tycktes ha bråttom och ämnade, efter att ha hälsat mig med en hastig nick, svänga in genom stora porten, då hon plötsligt hejdade sig och kom tillbaka.

»Jag skall gå och gymnastisera. Du kan inte tro, hvad det är roligt — följ med in och se på!»

»Är det roligt?» sporde jag förvånad. Jag tänkte på de knådningar, bultningar och hackningar, som brukade bestå på sjukgymnastiken, när man gick där några månader ibland för att få den värsta reumatismen ur kroppen.

»Det är friskgymnastik, begriper du!» Tant Emma drog mig med sig in genom porten, medan hon talade. »Det är kvinnliga gymnastiksällskapet. Tisdagar och fredagar kl. 8,15—9 e. m. ha vi, som utgöra den högre afdelningen, våra öfningar, och den lägre afdelningen gymnastiserar måndagar och torsdagar samma tid. Jag har varit medlem i många år och kan utan skryt säga, att jag hör till de styfvaste i sällskapet.»

»Du! Gamla människan!»

»Jo du! Tror du man tänker på sina gråa hår, när man får gymnastikdräkten på sig.

Då känner man sig jämnårig med de yngsta,» skrattade tant Emma. »Gå du in i salen, medan jag klär om mig, det är gjordt på ett par minuter!» Och hon försvann in i afklädningsrummet, hvarifrån ett sorl af muntra röster hördes.

Jag gick in i den präktiga gymnastiksalen med dess blåmålad väggar och eleganta, gulbetsade gymnastikattiralj. En bom var nedfärd och öfver den slogs volter under skratt och glada rop af några — var det inte skol-flickor? Ja, nog sågo de ut så i sina klädsamma, mörkblå dräkter med korta kjolar och sjömansblusar, men när jag kom närmare, såg jag, att de nog vändt skolan ryggen för åtskilliga år sedan.

»Det är några kontorister, som alltid öfva sig litet på förhand,» upplyste tant Emma, då hon strax därpå kom in, klädd i samma slags gymnastikdräkt, hvilken kom äfven henne, med hennes 46 år, att se ungdomlig och smidig ut. »Det är åtskilliga olika yrken representerade i kvinnliga gymnastiksällskapet», berättade hon. »Kontorister, postfröknar, elever vid Konstakademien, lärarinnor, sömmerskor, arbeterskor vid fabriker, bodfröknar, modister och ännu många fler. Hvarje välfredad kvinna, som fyllt 15 år, kan få vara med.»

»Uppställning!» Instruktisen, fröken Elsa Svensson, klappade i händerna, och inom ett ögonblick hade »truppen» ordnat sig på två led och tågade i taktfast marsch rundt salen. Nu kunde jag riktigt se på de gymnastiserande, som voro omkring 40 denna afton. De flesta sågo ut att vara mellan tjugu och trettio år, men där funnos några helt unga flickor och några, hvilka, likt tant Emma, tycktes vara betydligt äldre. Alla sågo de glada och duktiga ut, ögonen strålade, kinderna fingo färg och rörelserna utfördes med lif och lust. Kanske utfördes de icke af alla deltagarinnorna enligt konstens strängaste regler, men många utvecklade både skicklighet och grace. Och när de sedan hoppade öfver linor, gjorde armgång vid bommarna, klättrade på linor, lejdlar och stegar, hvilken oförskräckthet och säkerhet visade de icke! Starka armar tycktes de flesta ha, och viga voro de med besked. Den unga, hurtiga instruktisens komandorop ljödo eggande och sporrande, men på samma gång vakade hon öfver, att man ej förtog sig. »Här var icke meningen att täfva eller utbilda sig till gymnast, men väl att efter bästa förmåga öfva och stärka sina muskler,» sade hon.

Stärka musklerna! Ja, det är allt en sak, som vi kvinnor oftast försumma, i synnerhet de af oss, som föra ett stillasittande lif vid kontorspulpeten eller symaskinen eller i fabriker. Hur många af dem taga sig annan motion än den dagliga promenaden från och till arbetet? Man hör många beklaga sig öfver trötthet och öfveranstängning, men blott allt för sällan träffar man på någon, som genom att stärka och härda sig söker förekomma öfveranstängningen. Att friskgymnastik är ett stärkande medel, därpå tänka högst få. Visst är det modernt att idka sport, att cykla och gå på skidor, men hur många arbetande kvinnor ha tid och råd till detta? Att deltaga i kvinnliga gymnastiksällskapets kurser kostar en obetydlighet, 1 kr. och 1,25 för termin, och gymnastikdräkter utlånas gratis. Tiden för öfningarna är ju dessutom vald med hänsyn till dem, som sluta sitt arbete först kl. 7 eller 8, så nog borde de arbetande kvinnorna begagna det tillfälle till hälsosam kroppsrörelse, som här bjudes dem. Är det inte i deras eget intresse att bibehålla sin arbetsförmåga, att motverka den skadliga inverkan, som ett stillasittande, enformigt arbete ovillkorligen har på kropp och själ?

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar apttiten i hög grad. Erhålles på apotek.

Men trögheten eller, låt oss säga, oföretagsamheten är stor. Kvinnliga gymnastiksällskapet räknar årligen omkring 150 medlemmar, och i Stockholm finns det ju hundratals arbetande kvinnor, för hvilka det borde kunna vara till både nytta och förströelse att gymnastisera. Tant Emma påstår, att den, som hindrar sina muskler att stelna, har lätt att bevara äfven sinnets spänstighet, att när blodet kommer i omlopp, blir man glad och full af lefnadslust. Hon har friskgymnastiken att tacka för både sin hälsa och sitt glada humör, säger hon, och hon har i öfver tjugu år haft ett ansträngande, stillasittande arbete. Hon såg riktigt strålande ut, när hon efter öfnings slut, rödblommig och varm, kom fram till mig. »Hur skola vi bära oss åt för att få hit dessa trötta och bleka och nervösa flickor, som inte begripa, att kroppsrörelse är nödvändig?» ropade hon. »Hur skola vi kunna ruska trögheten ur kroppen på dem?»

De kunna få vara med om dessa billiga, hälsosamma, roliga gymnastiköfningar, men de föredraga att gå och jämra sig öfver huvudvärk och blodbrist och reumatism och bli gamla och fula i förtid. Jag tycker det är riktigt synd om dem, de förstå ju inte sitt eget bästa.

Du kära, varmhjärtade, ungdomliga tant Emma! Mätte dina ord kunna ruska trögheten ur en och annan åtminstone!

GERDA MEYERSON.

FRANSKA KVINNOPROFILER. AF DANIEL FALLSTRÖM.

IV.

MARIETTA.

HELT NÄRA det urgamla Touques i Normandie fanns en plats, som jag föredrog framför alla andra. Jag höll riktigt af den. Hvarför, vet jag inte så noga. Kanske därför att den låg så ensligt, kanske också därför att den skuggades af granar — ja, kanske mest därför. Det var ju ett stycke Sverige midt i det yppiga Normandie.

Under dessa granar stod ett gammalt kors på en väldig stenskifva, i hvilken regnet under århundradenas lopp hade gräft djupa fåror. Kring Kristusbildens af järn — ett präktigt stycke arbete — hade murgrönan slingrat sig, och törnekronan doldes under ett mörkgrönt, glänsande bladverk. Själva korset hade till bakgrund en häck af hvita, starkt doftande rosor. Folket ansåg dem heliga, vigda åt madonnan, ingen vågade plocka dem, ingen utom höstvinden — den där höstvinden är också en sådan kättare!

Där uppe vid korset trufdes jag godt. Där störde mig ingen. Då och då föll endast ett litet grankottsfrö ned i den öppna boken; en ekorre med familj hade sitt bo uppe bland granarna, och det var lämningarna efter deras måltider, som hedrade mina böcker med sina påhälsningar. Men det gjorde ingenting! — ekorren och jag voro lika goda vänner för det!

På visst sätt var jag en kättare liksom höstvinden, ty jag sträckte nämligen helt bekvämt ut mig på den af solen uppvärmda stenplattan. Jag rökte till och med pipa, och någon gång, då hettan gjorde mig sömntung och gräshopornas entoniga »klirr-klirr!... klirr-klirr!» ljud som en vaggvisa, lade jag min bredskyggiga filt-hatt öfver ansiktet och tog mig en lur — allt på den där stenskifvan, som uppbar det gamla ärevärdiga krusifixet.

Det där krusifixet högt öfver landsvägen, som

leder ned till Touques, måtte likväl ha kommit ur modet, ty af alla vandrare, som drogo förbi, var det ingen, som lyfte på mössan eller gjorde korstecknet. Rosorna, de hvita rosorna, höll man heliga, men krusifixet glömde man att bevisa sin vörndad.

Jo, det fanns en, som aldrig glömde det: — Marietta! — Marietta på sin lilla mulåsna och med sina rymliga vidjekorgar, fyllda af de präktigaste päron och aprikoser — Marietta, som hade de vackraste ögon i hela departementet Calvados och som var så rysligt, rysligt from — hon glömde det aldrig! Alltid, då hon red förbi krusifixet, sänkte hon helt ödmjukt sin lilla ramsvarta nacke och slog helt fromt ett kors framför sig i luften. Därpå lät hon åsnan falla in i ett skarpare traf, under det hon själf sände en hel kaskad af de mest klockrena toner upp mot de svagt rosenfärgade skyarne, ty det var nämligen alltid i gryningens första stunder eller vid solnedgången, som Marietta färdades förbi krusifixet på väg till eller från den lilla köpingen Touques, där hon om lördagarne på torget afyttrade sina päron och aprikoser, hvilka nästan smälte i mun liksom socker.

Nå väl, en vacker dag eller rättare sagdt afton, ty dimman hade nyss fallit öfver Augedalen, och solen dröjde endast kvar på det förgyllda korset på S:t Pierre, öfverraskades jag af att se Marietta, när hon på väg från Touques hunnit fram till le calvaire*), hålla in mulåsnan och stirra på mig med ett visst förskrämdt, men på samma gång förebrående uttryck. Jag låg också raklång på stenplattan och rökte. Boken — Ludovic Halévys »Un mariage d'amour» — hade jag kastat ifrån mig i det höga gräset för att se solen gå ned bakom Mont Canisy. Men från detta skådespel lockades jag återigen af de stora svarta ögonen, som stirrade på mig ner ifrån landsvägen. Det var nämligen första gången Marietta bevärdigat mig med någon uppmärksamhet, jag tror hon icke ens sett mig under de föregående gånger, hon färdats förbi le calvaire. Hon såg nämligen alltid rätt framför sig, till hälften i drömmar, och när hon kommit midt framför korset, fäste hon blicken med ett uttryck af oändlig hängifvenhet på krusifixet och gjorde på samma gång korstecknet med sin lilla bruna hand, därvid helt lätt med finger-spetsarne vidrörande panna, axlar och bröst. Ja, man hade rätt! — hon var verkligen mycket from, och det var icke underligt alls, att prästen i Bonneville hade ett godt öga till henne.

Men Marietta skulle göra mig ännu mer förvånad. Hon steg nämligen plötsligt, liksom hade hon fattat sitt beslut, ur sadeln, ledde mulåsnan till dikeskanten, där det fanns godt bete, och i nästa ögonblick stod hon själf framför mig.

Jag reste mig ögonblickligen ur min liggande ställning, tog pipan ur mun och frågade:

»Hvad vill ni, mitt barn?»

Hon såg på mig med en lugn och klar blick, strök tillbaka det glänsande svarta håret, som fallit ned vid tinningarna, och svarade:

»Jag ville varna dig.»

»Varna mig!... hur så?»

»Du har väckt helgonens vrede — det kommer att hända dig en olycka, om du trotsar dem.»

»Men på hvad sätt har jag då...»

»På hvad sätt?... Du har vanhelgat detta åt madonnan vigda ställe, och man gör det inte ostraffadt. Jag vet, att du inte har samma tro som jag, men just därför bör du ännu mera frukta att stöta dig med helgonen.»

* Den höjd, på hvilken i katolska land ett kors är rest.

Kungl. Hofboktryckeriet Iduns Tryckeri Aktiebolag

12 Stora Vattugatan 12

Affärstryck såsom Aktier, Obligationer, Pris-kurant, Cirkulär, Plakat, Affischer, Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

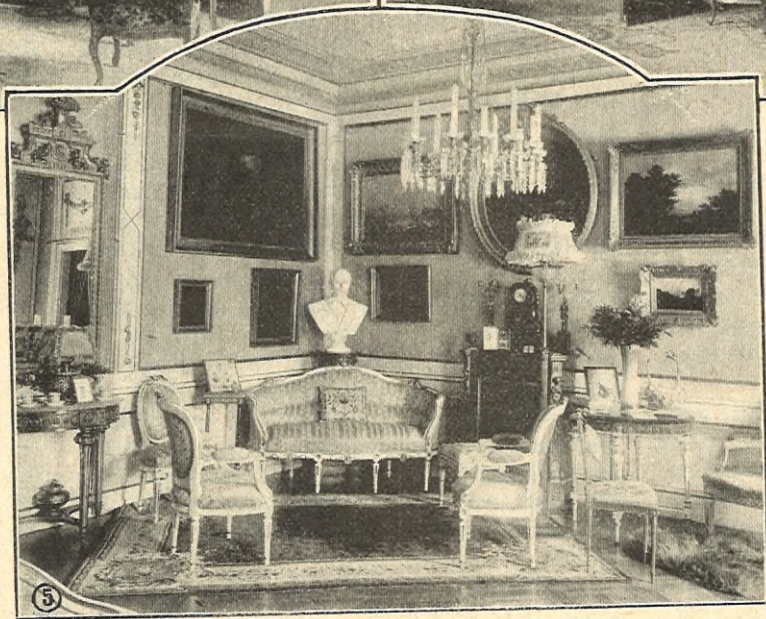
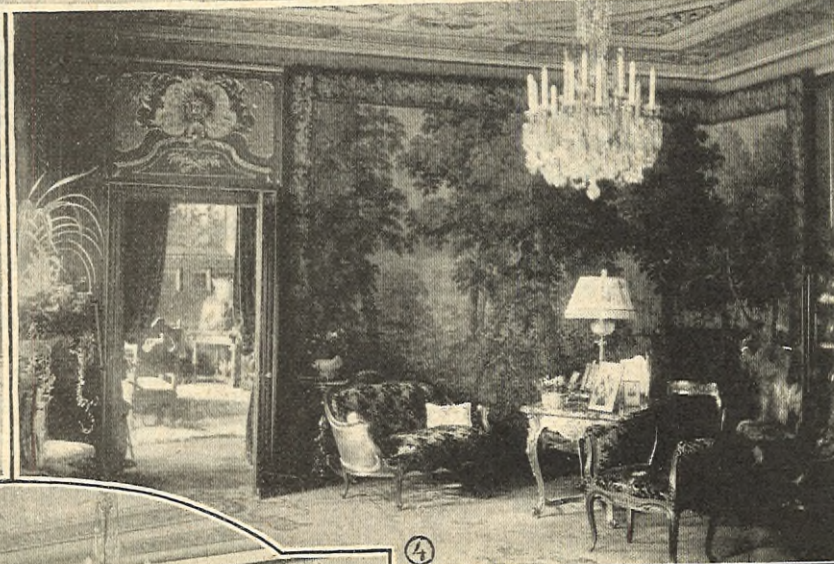
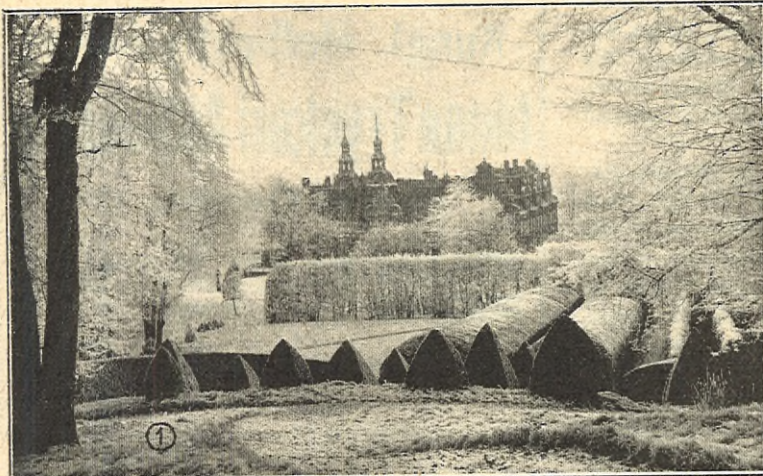
BILLIGA PRISER!

Jag kunde icke underlåta att dra på mun. Hennes uttryckssätt voro så naiva, och hon talade med en sådan respekt om helgonen. Jag kom att tänka på S:t Pierre och S:t Thomas, där de stodo i sina hörn nere i kyrkan med karmosinröda kinder, stela blickar och förgyllda träpinnar i händerna. Och bredvid dem hängde inom glas och ram skrifna tacksamhetsadresser från lille Jean Marie, som blifvit botad för tandvärk, från tant Noline, som genom S:t Pierres välvilja sluppit undan gikten, och från förpaktaren Daubijon, för det l'Etoile lyckligen nedkommit med en svart och vit kalv. Jag kom att tänka på allt det där, när hon varnade mig för att stöta mig med helgonen, och uppriktigt taladt är det ju inte något skäl att förakta helgon, som bota gikt och tandvärk.

»Ni skrattar,» sade Marietta till mig i en nedslagen ton, »det är illa gjordt af er. Men jag vill tala om för er någonting,» tillade hon lifligt, »som skall föra er på andra tankar. Ni är inte den första, jag varnat, och som skrattat åt mig. Se, man tror på ingenting nu för tiden, och därför går det som det går!»

Hon hade rätt: man tror verkligen på ingenting i våra dagar, och därför går det som det går. Man är mindre lycklig än förr: man har mist sina illusioner.

»Ser du,» fortsatte den unga normandiskan — hon duade mig, då hon såg, att jag icke sökte göra narr af hennes kära helgon, och endast för att få höra detta enkla, förtroliga och okonstlade »du» från hennes läppar hade hon bestämdt kunnat få mig att tro både på S:t Pierre och S:t Thomas — »ser du, främling, för ett par år sedan, en septemberkväll, kom jag liksom nu på min åsna förbi det här stället, på väg hem till morfars landt gård. Jag var då bara femton år och hade just om sommaren gått för första gången till Herrans nattvard. Då jag kom fram om vägkröken där borta, där du ser de gamla vackra pilarne, hörde jag skratt och sånger; då jag kom längre fram, såg jag ett par lätta, lackerade vagnar med initialer i rödt och guld på dörrarna hålla här nere på vägen, och här uppe på Calvairret hade de resande lägrat sig. Det var en enda dam och fyra eller fem herrar, och de drucko champagne och talade ett språk, som jag inte förstod, men bara madame, som hade en stor hatt med en lång röd plym och handskar, som gingo ända upp till armbågarne, sade ett par tre ord, så skrattade alla herrarne och sa: 'oh, yes! — yes!' Det var inte vackert, men jag tyckte det var synd om dem ändå, fast de talade så illa. Och så band jag Mignon — hon heter så, min lilla mulåsna! — vid poppeln där nere, tog mod till mig och gick upp och fram till madame. Och jag sa' henne det samma, som jag sagt er, men då ska' ni tro, att herrarne fingo roligt. En ville, att jag skulle dricka champagne med honom, och en annan ville bjuda mig på cigaretter, men madame, som kunde tala franska, fast dåligt... mycket då-

ligt, bröt en hvit ros från busken, som prästerna för många hundra år tillbaka stänkt vigvatten på, därför att ingen skulle våga röra den, utom madonnan, då hon S:t Hans-natten går öfver ängarna för att ge en god årsväxt. Men madame i långa handskarne och den bredskyggiga hatten stal en ros från Guds moder och fäste den i sitt hår. Då gjorde jag korstecknet af förfäran, men herrarne applåderade och tyckte, att den hvita rosen klädde madame så ypperligt. Och det gjorde den också: den stack så bra af mot det korpsvarta håret och den litet solbrända hyn. Men när madame såg, huru ledsen jag var öfver hennes otro, drog hon mig till sig, där hon satt, just där ni sitter, och medan hon då och då tog ett par bloss ur cigarretten och läppjade på champagnen, berättade hon mig, att hon låg och badade vid Trouville, att hon var från ett land långt borta i väster, fjärran öfver hafvet, som man ser från Mont Canisy, och att man i hennes land för länge sedan slutat tro på helgonen, på den heliga jungfrun, och att man öfver hufvud endast satte sin lit till en sak: sin egen kraft. Och så kysste hon mig och kallade mig »pauvre petite!» Men när solen för länge sedan gått ned, och madame ville återvända till Trouville — hvad tror ni då inträffade? — jo, när madame tog en af herrarnes arm för att resa sig, kunde hon det inte. Helgonen hade straffat henne, ser ni: hon var lam! Man måste bära henne till hennes vagn, och när hon väl satt i den, vinkade hon mig till sig och sade: »Du hade rätt, mitt barn, det är farligt att trotsa helgonen, i synnerhet när luf-

ten är fuktig och kall, och man sitter på en sten i skuggan af en vigvattenbestänkt törnrosbuske.» Så smälde kusken med piskan, madame lutade sig tillbaka i vagnen, och så försvann den snart vid vägkröken i ett dammoln. Men, ser du, madame måste lära sig att tro på den heliga jungfrun och helgonen, och hon insåg till sist, fastän för sent, att det var farligt att trotsa dem.»

»I synnerhet när luften är fuktig och kall, och man sitter på en sten i skuggan,» tänkte jag, liksom amerikanskan, hvilken säkerligen icke tillskref helgonen sin olycka, utan sin egen obetänksamhet att, svettig och varm, som hon var, slå sig ned på den iskalla stenfoten till korset, som uppbar krusifixet. Hon hade förkylt sig så starkt och häftigt, att en förlamning inträddt. Men att öfvertyga den lilla ultra-

katolska Marietta om den saken — därtill fordrades åtminstone, att S:t Thomas' eller S:t Pierres träbild öppnat munnen och sagt henne det. Men för öfrigt — hvarför rubba hennes tro på helgonen och himlen? — ju flere samband man har med den, dess bättre; det är först tviflet, som låter oss ana ett helvete!

Då Marietta slutat, stod hon en stund alldeles stilla och sökte läsa sig till mina tankar i mitt ansikte. Då hon såg, att jag förblef allvarsam, räckte hon med en liten förtjusande blyg åtbörd fram sin knubbiga, men fint formade hand och frågade sakta, nästan hviskande:

»Vill du försöka tro ... och så lofva mig att inte ligga och röka, som du nyss gjorde, på den där stenhällen. Jag försäkrar, att helgonen nog varit mycket onda på dig, men

jag skall bedja dem förlåta dig för den här gången.»

»Ja, bed, Marietta!»

Jag hade svårt att, fastän mina ögon blefvo fuktiga, hålla tillbaka ett leende. Hon märkte det och tillade i en litet förtrytsam ton:

»Jag får visst lof att be gamla Marguerite bedja för er i stället: hon känner helgonen bättre än jag. Marguerite är så gammal...»

Några minuter därefter stod jag ensam kvar på kullen. Det ringde till bön i S:t Pierre. Af solen syntes endast ett svagt, rosenrött skimmer längst borta i väster, men djupt inne i bokskogen hörde jag Marietta sjunga — det var någon gammal visa ... långa, melankoliska, smältande toner.

Men från den stunden låg jag aldrig mera på den stenhäll, som uppbar korset med dess

BILDER FRÅN WRAMS-GUNNARSTORP. HOFFOTOGRAFEN SW. SWENSSON
FOTO. 1. SLOTTET FRÅN TRÄDGÅRDSSIDAN. 2. BIBLIOTEKET.
3 OCH 4. RÖDA SALONGEN. 5. BLÅA SALONGEN.

bakgrund af hvita rosor — icke därför att jag fruktade helgonens vrede, men Marietta hade bedt mig.

BIRMANSKAN. TECKNING FRÅN RANGOON; FÖR IDUN AF JANE GERNANDT-CLAINE.

BIRMANSKA FRUKTMÅNGLERSKOR.

HUR KRAFTIG, hur varm, hur förtrogen med allt hvad som är Österlandet skulle den penna icke vara, som kunde ge en västerländig den svagaste bild af Rangoon, Asiens Cosmopolis, där kinesen ännu känner sig i det Himmelska Riket och vallfärdar till sina afidnas grafvar och där *parias* från det hungerande Indien finna ett paradiset, inom hvars portar de höja sig ur sin förnedring. Icke så att förstå, som skulle hinduerna i allmänhet gå en härsman utöfver sina fördomar eller inkräkta på det oändligt lilla område, som hvar och en af dem har att verka i, men om en *paria* är det allra minsta företagsam eller uppfinningsrik, kan han — till en viss grad — afkasta den förbannelse, som blef hans vid födseln. Sedan Gotama Buddha vandrade på jorden och kom till Birma, finns kastväsendet icke längre till här i landet. »Den Välsignade» eller »den Helt Upplyste», som de troende säga, upphäfdet det med makten af sitt ord.

Jag vet icke, men kanske är det detta, som ger de infödde ett så bekymmerslöst uttryck af frimodighet. Fast de hylla pessimismens lära och veta, att Buddha beklagade födelsen, som alstrar döden, ångslan och gråt, smärta och förtviflan och allt, som utgör vår tillvaro af sorg, förefaller det, som skulle de trifvas förträffligt på denna stackars gamla planet. Ingen kan ha ett mera ljust lynne än birmanen, om det icke skulle vara birmanskan. Hvad som ofta blir idel godlynt lättja hos honom, kan vara det vackraste, stoltaste själfmedvetande hos henne. Låt mig säga det först som sist — hon är förtjusande.

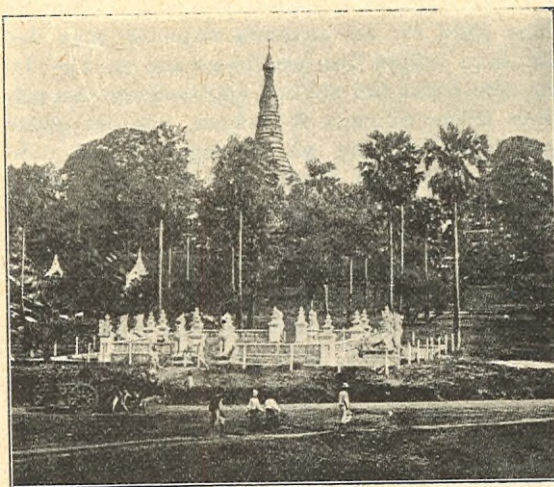
De damer, som ifra för kvinnans frigörelse i Europa och Amerika, skulle komma till Birma och se, hur alla deras idéer för länge sedan blifvit satta i verkställighet. Härute ha de en syster, som med den lugnaste, ljufvaste värdighet intager sin plats i samhället vid mannens sida och delar hans skyldigheter, liksom hon så länge delat hans rättigheter. Och detta i Asien. Är det icke underbart?

Redan klädedräkten är nästan densamma för bägge könen — en kort, hvit tröja, kastad öfver skuldran och ett ljust sidenstycke lindadt kring höfterna. Enda skillnaden är, att männen vrida en silkesduk kring den högt uppsatta knuten af det strida ramsvarta håret,

UNG BIRMANSKA I FESTDRÄKT.

som de vanligen låta växa ganska långt, och att kvinnorna — särskildt de unga — fästa en knippe doftande blommor vid tinningen. Jag behöfver väl icke säga, att detta sätt att

SCHVAY DAGÔN-PAGODEN.

BIRMANSKOR I HVAR DAGSLAG. J. JACKSSON FOTO.

klä sig icke är ägnadt att framhäfva manligheten; för kvinnan är det däremot något af det täckaste man kan se, i synnerhet som birmanskan ofta är idealiskt vuxen, åtminstone i deras ögon, som älska ranka, smärta former. Vanan att begagna sandaler och bära alla paket på hufvudet i stället för att hålla dem i handen ger en stilla, förnäm ro åt hennes gång.

BIRMANSKA CIGARRARBETERSKOR.

När hon är klädd till fest eller vill visa sin rikedom, bär hon siden af utomordentlig dyrbarhet, som faller ett godt stycke ut på marken. Att hon ändå kan röra sig så behagfullt är hennes hemlighet, men i det dagliga lifvet behöfver hon blott kasta en skär långschal öfver den lilla hvita tröjan för att få detta något af sväfvande fjärl, som gör anblicken af de unga birmanskorna så sommarlik, då man ser dem vandra till eller ifrån pagoderna.

Ack pagoderna!... De förtjänade sitt eget kapitel, många kapitel. Ingen annan än en ordets mästare borde försöka att skildra dem. Se bara, hur sällsam den största och rikaste ibland dem alla, Schvay Dagôn-pagoden, lyfter sig öfver tropikens grönska mot den ofta bleka, men alltid talande himmelen, som är densamma som hos oss därhemma, icke molnlöst blå som i Sydamerika eller södra Afrika, icke ens när den mördande solen bränner så, som hon väl endast kan bränna härute i yttersta östern.

För en europé vore det döden att endast ett ögonblick utsätta sig för dessa strålar, och man kan mycket väl få en förkänning af solstinget, när man en tidig morgonstund och framförallt midt på dagen sitter i halftäckt viktoria, klädd i kask. Men de små birmanskorna äro icke rädda att gå barhufvade i detta ljus eller sitta utanför pagoden och sälja blommor och vaxljus att offras framför bilden af den Välsignade.

Hur egendomligt det kan tyckas hos en varelse, som förefaller vara idel ro och ljuflighet och kvinna, är den intelligent dottern af »det vackra landet öster om Indien», som birmanerna kalla sin fädernejord, född till handelsman och lämnar, efter hvad alla påstå, det starkare könet långt bakom sig i detta fall. Också intar hon en mycket framskjuten plats på bazaren, där hon har sina egna salustånd med lager af sidentyg, ädla stenar, frukter, blommor, böcker och kuriosor af alla slag, men ingen får tro, att hon inskränker sig till det rent kommersiella området. I Pegu finnes sedan långa tider tillbaka en skola, där hon idkar högre studier af samma omfattning som mannens,* och

* Birma är det första land, där man stiftat ett universitet för kvinnor.

tidningarna tala ofta om kvinnor, som aflagt examen i palispråket för studiet af buddhismens urkunder.

Liksom sina bröder lämnar birmanskan steslutom världen för att leva i kloster och utendastående ägna sig åt betraktelsen af förgängligheten hos allt som är och komma till allt djupare insikt om, att tillvaron är ett sken och att detta sken är af ondo, som pessimismens mästare, Buddha, lärde sina trogna. Äfven hon låter raka sitt hufvudhår och går klädd som munkarna, fast hennes toga är gulhvit och hans orangefärgad. Men för att vara anhängare af en så tröstlös lära som buddhismen, hvilken icke vet af hopp i något led af tillvarelsernas kedja och hvars enda frälsning är intighet, har hennes eget liksom hennes manliga trosförvantes ansikten ett alldeles förvånande uttryck af — man skulle nästan kunna säga lycka. För öfrigt ligger det väl ingenting så underligt i det. Det finnes ju så mycket vackert, en så hög och stilla ädelhet i många punkter af deras lära, och om vi läsa *Parerga und Paralipomena*, se vi ju, att Schopenhauer, själfva Schopenhauer, ger råd angående bästa sättet att leva länge och jämförelsevis glad och nöjd. Och... inte är det väl ändå så säkert, att det är pessimismen, som sagt världens sista ord.

Hvad buddhisterna i Birma beträffar, hindrar deras religion, om man kan ge en ateistisk bekännelse detta namn, dem åtminstone icke att se ut att vara innerligt belåtna med detta lif, och det är blott de glädtigaste anleten man skådar i salustånden på bägge sidor om den besynnerliga, öfverbyggda trappa, som leder upp till Schvay Dagôn-pagoden.

Kvinnor och unga flickor — de allra täckaste unga flickor — sälja radband, bilder af helgedomen, blommor, leksaker och böcker, tryckta med de birmanska bokstäfvernas underliga rundlar, åt dem, som gå förbi, men tro inte, att de någonsin bjuda ut varorna eller locka den besökande att köpa. Med stilla värdighet sitta de inne i stånden; en är sysselsatt med att läsa, en annan ler och talar sakta med ett par väninnor, en tredje leker med sitt lilla nakna barn, som sitter grensle öfver hennes höft enligt seden här i landet, medan några enstaka grupper slagit sig ned kring ett inhemskt instrument med klaviatur af bamburör och sjunga växelsånger, hvilka helt säkert handla om Buddha. Här och där ser man flickor sitta och tråda upp blommor på strån, som det brukas härute, eller rada upp 50 centimeter långa cigarrer, som hålla 5 till 6 centimeter, ofta mer, i genomskärning och som rökas... af det svagare könet. Ty — det kan inte hjälpas — de röka cigarr, de intagande birmanskorna, och hvilka cigarrer — — — Till deras ursäkt får man väl säga, att det är en blandning af tobak och sockersirup, men ändå...

En enda gång har jag sett en af landets

Lifförsäkrings-Aktiebolaget

VICTORIA STOCKHOLM.

Exempel på af Victoria verkställda vinstutdelningar till delägare i 15 års vinstklass.

Tabell	Försäkrings- nummers nummer	Bekänd- infrändes- belopp	Försäkrings- summa Kt.	Under vinst- perioden inbetalda premier Kt.	Vinst- belopp Kt.	Vinst i proc. af inbetalda premier
I	2127-8	25	5,000	1,402. 50	193. 77	13,8
d:o	1398	35	5,000	1,830. —	288. 27	15,8
III-10-år	2171-5	25	5,000	2,153. —	511. 99	23,8
d:o	1585-6	39	10,000	5,530. —	1,418. 13	25,6
III-15-år	1358	24	5,000	2,402. 70	500. 37	20,8
d:o	1295-6	35	5,000	2,982. —	647. 64	21,7
III-20-år	1419-20	26	5,000	2,079. 16	393. 36	18,9
d:o	2121	35	5,000	2,427. 01	489. 19	20,2

Försäkringstagarna erhålla tre fjärdedelar af årsvinsten.

döttrar röka cigarrett, hvilket hon gjorde med stort behag, men detta lyckliga undantag förtager icke det stötande i anblicken af en ung flicka, som för en äkta birmansk dam-cigarr till sina läppar. Det är blott damerna, som älska nikotin i denna form — herrarne röka cigarrer liknande dem man begagnar i Europa — men om hon också skattar till denna ovana, är den lilla birmanskan så näpen att hon — nästan — kommer en att glömma det. Icke vacker. Nej. I allmänhet inte. Vill man gå riktigt till grunden, har ansiktslägningen ett visst kinesiskt något, som skulle verka afkylande, om det inte blef så sympatiskt... i Birma. Det är den gula rasens hud och dess drag, men — men —. Känslan af fullkomlig personlig frihet och själfbestämmerätt har adlat allt detta både hos kvinnor och män, och så äro de så lustigt måna om att vara till sin fördel, de små flickebarnen härute. Att de förstå att vara så enkla och vackert kvinnliga på samma gång, är deras lycka. Det är riktigt roligt att se, hur de titta i en handspegel och göra sig vackra i allt folks åsyn uppe på platformen i pagoden.

»O, en sådan söt flicka,» kan man — eller kan jag — inte låta bli att utropa, och fast de inte förstå något europeiskt språk, syns det nog, att de begripa det. De småle och luta sig ännu djupare ned öfver spegelglaset, som återger en liten röd mun, mycket hvita tänder och en fin svart skugglinje, som den lilla dragit under hårfästet, förmodligen för att visa, hur hvit hennes panna är. Hon är icke rädd för att använda rispuder, men det är bara näpet hos ett flickebarn på 15—16 år, som redan har sin lilla själfmedvetenhet och inte träder tillbaka för någon, när det gäller att hålla ordning på ett lager af lackerade askar eller små förgyllda bilder, som återger den Helt Upplystes eftertänksamma och milda drag.

Ehuru hon älskar hvilans öfver allt annat som en äkta österlänning, är hon mycket mindre rädd för arbetet än sina landsmän af det starka könet, men hvad hon än har för händer, är hon långsam, stilla och behagfull. Det är med en liten furstinnas hållning hon — om det gäller — tar en kvast och sopar ett golf, och man blir alltid glad, när man ser hennes stolta, frimodigt uppburna lilla hufvud, som bildar den egendomligaste motsats till de andra typerna på kvinnostrådan — den skygga, melankoliska hinduisken eller den i hvita skynken svepta judinnan, som för öfrigt knappast skiljer sig från sina invandrade systrar af olika folkstammar och låter det minsta barnet sitta grensle öfver sin ena höft.

Stundom föra de infödda lärarinnorna i Rangoons birmanska flickskolor sina elever genom stadens gator, och de förtjusande färgerna i detta långa tåg af halfvuxna flickebarn i nationaldräkt och med sandaler på fötterna göra taflan till något af det ljusaste man kan se, men det är minst lika roligt att möta unga birmanskor i tjuguaraldern, som hyrt ett halft dussin öppna vagnar och bege sig ut på lustfärd med de skära silkeschalarna fladdrande i solen. Ofta köra de genom den vackra park, där stadens engelska sällskapskretsar stämma möte mellan fem och sex om kvällarna, och då, först då, kommer det glädighet och glans och lif och ungdomlig rörlighet öfver det hela. Man kallar birmanerna Österlandets fransmän, och hvad det behagliga sättet och den naturliga, osökta smaken beträffar, skulle mer än en af de unga infödda — om jag får anföra en parisares omdöme — göra sig gällande i hvilken fransk salong som helst, ja, till och med anses för vackra, men då fick man väl snarare fästa

sig vid uttrycket än vid dragen, som sällan tillfredsställa västerländska anspråk på skönhet.

För kinesen, som icke synes vara bortskämd med kvinnofägring hemma hos sig, att döma efter den profkarta på ungdom och behag hos döttrar af det Himmelska Riket, som man ser i Rangoon, tyckas birmanskorna vara idealet, men jag säger bara som en af deras landsmän, hvilken talar engelska och som vi träffade härom dagen: »För mig må de gärna gifta sig med hvem som helst, bara de inte välja kineser.»

Det göra de ibland. De äro praktiska och tänka på utkomsten, och om birmanen lever för stunden, kommer den himmelskes sinne för allt, som är förvärf, honom att arbeta med en ifver, som hvarken ger honom ro natt eller dag och som ofta nog skaffar honom stor rikedom. Att han är så ful blir väl hans — och hans frus — ensak, men tar han en birmanska, får han en hustru, hvilken icke nöjer sig med att sitta hemma och passa barnen, medan hennes himmelske make far till parken och visar lyxen af sina cirkusgalonerade betjänare som kvinnorna från hans eget land, och som är så mån om sina samhällsrättigheter som trots någon amerikanska. Till dessa rättigheter hör det, att hon vill visa sig ute närhelst det henne lyster och härska med ensam och odelad makt i sitt hus. Hon har alltid hållit strängt på engiftet med ett enda litet undantag.

Då Birma var ett kungarrike, kunde den lycklige, som höll statsrodret i sina händer, ha snart sagdt så många gemåler som helst. Kung Thibau, som steg ned från sina faders tron i Mandalay på åttioalet, hade t. ex. en Nordlig, en Västlig, en Sydvestlig och en Östlig drottning, och dessa titlar utvisade det väderstreck, åt hvilket majestäternas respektive palats vette, men det var icke allt. Det fanns en högre, en lägre och en medelgemål, och om Thibau var mer än vanligt bortskämd af ödet, bör det icke förvåna någon. Det var ju en kung.

I det yttersta af dessa dagar bedära birmanskorna icke längre kungar. De göra sina eröfringar på ett annat område. Den kalle, praktiske sonen af Albion tycks, hur otroligt det kan låta, ha ett hjärta härute i tropikerna. Det händer icke så sällan, att han gifter sig med en liten birmanska, hvilken bibehåller sin vackra nationaldräkt och alla sina sedvänjor, äfven sedan hon blifvit Mrs Smith eller Mrs Brown, och som blott ytterst ogärna går in på att sätta sig in i engelskan. Det är Mr Brown, som, så godt han kan, får ta sig fram med några fraser af hennes enstafviga och långt ifrån sköna modersmål, hvilket har en betänkelig likhet med kinesiskan, och bjuder någon af hans bekanta honom och hans fru på middag, måste han svara afböjande, åtminstone hvad Mrs Brown angår. Hon äter på golfvet och har en sådan ovilja mot knif och gaffel, att hon blott begagnar sig af sina egna små fingrar, hvilket icke hindrar henne att förtära sin kokta ris på det näpnaste sätt. Jag har själf sett det uppe i pagoden.

Emellertid är allt detta kanske inte så roligt för Mr Brown, som äfven får göra en del erfarenheter af annat slag. Hans hustru fattar icke, hvarför han vill ha möbler i huset, och förstår icke nödvändigheten af en stol, ett bord eller en säng i det rum, där hon bor. Hon sover på golfvet, och ingen Mr Brown i världen skulle kunna öfvertyga henne om, att hon — som hustru till en engelsk gentleman — åtminstone borde ta en stol, när hon sätter sig. Hennes husgeråd är det allra enklaste. Hon nöjer sig i vanliga fall med en liten lackerad ask, där hon förvarar

sin spegel, sitt rispuder, sina små nipper och de sidenstycken, som utgöra hennes kläder.

Hvad hennes egen lilla täcka person beträffar, är hon mycket omsorgsfull. Hvarje morgon sköljer hon sig med kallt vatten, som förvaras i höga lerkrus, hvarur hon öser med en skopa — det finns inga badkar i Birma — och jag har ofta förväntat mig öfver den ut-sökta renligheten i hennes dräkt. Det inre af ett birmanskt hus tycks ju sakna hvarje spår af hvad vi mena med bekvämlighet, men dess härskarinnas lilla hvita tröja skiner alltid som snö och aldrig ser man en fläck på den ljusa kjolen.

Barnen göra henne icke mycket bekymmer, så länge de äro små, åtminstone hvad det yttre angår. Gossarne gå som oftast i fullständig paradisdraht, tills de äro en tio tolf år, ja, ännu längre — småflickorna äro däremot klädda på samma sätt som modern och se mycket söta ut med den vakna, klara, lyckliga blicken i sina barnaögon.

Redan tidigt få de lära att taga vara på hvad deras mödrar gifvit dem i arf af själfkänsla, men — det får jag ej glömma att berätta — när birmanskan dör, hoppas hon bli befriad från smärtorna att vara kvinna och önskar återfödas som man i nästa tillvarelseform. Hur det är, har det sina fördelar — till och med i Birma.

CHRISTINA TENGBOM.

LOTTE ANDERSSON.

EN BARNAKOLONI VID GLÖMSTA.

DET FINNES ett ordspråk, som säger, att »gömdt är icke glömdt», men det är med detta som med många andra ordspråk — det håller icke alltid streck. Visserligen kan den undangömda verksamheten vara välsignelserik och den goda kraften i det tysta stor och varm, men det är dock så, att det *samfälliga* arbetet gifver större resultat, och det händer kanske icke så sällan, att en god gåfva uteblifver, därför att den, som kunde vara villig att gifva, icke vet, hvar den behöfves, eller icke tänker på, att behöfvet finnes till. Och så blir det gömda ofta glömdt.

En half timmes väg från Huddinge station strax söder om Stockholm ligger det gamla godset Glömsta, gömdt och antagligen också glömdt af de flesta. Traditionen vill veta, att det fordom tillhört drottning Kristina och då haft ett annat namn, hvilket drottningen aldrig kunnat påminna sig, hvarför hon slutligen sagt: »Bäst att kalla det Glömsta, ty jag glömmmer alltid namnet.» Möjligt är, att någon »stolts adelig fruga» haft detta yttrande, men icke var det drottning Kerstin, emedan godset, som alltsedan »kung Göstas» tid — och kanske ännu tidigare — burit namnet Glömmestad, år 1623 af hennes far, konung Gustaf II Adolf, donerades till en öfverste de la Chapelle. Stället synes sålunda verkligen ha tillhört kronan eller åtminstone Vasaätten, och drottning Kristina har så till vida haft med det-samma att göra, att hon dels en gång gifvit ägaren tillåtelse att förpanta godset, dels en gång »stadfäst» hans söner i äganderätten därtill. Sedermera öfvergick godset till en Fleming och har äfven tillhört den Oxenstiernska släkten. Så att det har nog sina anor, och också »drottning Kerstin» hvarken ägt det eller gifvit det namn.

Men allt detta är längesen förbi och glömdt, och ingen har frågat efter, hvad det blifvit af Glömsta, och hvilka förändringar förändrade tider där ute medfört. Åtminstone torde det ej vara så många, som veta, att där finns ett litet räddningshem för värnlösa flickor af arbetsskassen.

Till en början var hemmets verksamhet förlagd till Stockholm. Men snart kom man under fund med, hur svårt och ofta resultatlöst det var att uppfostra vanartade flickor, speciellt med afseende på de små resurser hemmet hade till sitt förfogande. De, som sedan öfvertog hemmet, beslöt därför att ägna sig åt mycket fattiga och föräldralösa flickor, och det är endast sådana, som nu finnas och emottagas i hemmet. År 1886 på våren flyttades verksamheten från Stockholm ut till Huddinge, där hemmet en kortare tid var förlagdt å egendomen Annelund för att sedan få sin, af allt att döma, stadigvarande plats vid Glömsta.

Från Huddinge station kommer man på en väg, som går genom en bördig, kuperad, med rika löfdungar smyckad trakt fram till den gamla gården, som ligger synnerligen vackert, omgifven af härliga ekar och en förtjusande trädgård. Hemmet disponerar tvänne byggnader, af hvilka den ena användes som tvätt- och bakstuga; hufvudbyggnaden, som är uppförd i två våningar, har tio rum och kök.

På nedre bottnen äro föreståndarinnans och lärarinnans rum, stora arbetssalen samt väfkammaren och köket. En trappa upp äro sofrummen belägna med två å tre små bäddar i hvarje rum. Här uppe ligger äfven skolsalen med sina små pulpeter och den obligatoriska svarta tafan.

För närvarande finnas inom hemmet fjorton flickor. Barnen intagas vid 10 å 11 års ålder och lämna hemmet ett år sedan de konfirmerats Skyddshemmet förmedlar deras anställning som tjänarinnor, helst på landet, och förser dem vid inträde i tjänst med fullständig utrustning af kläder och skodon.

Flickorna få här lära sig sköta alla de göromål, som förekomma inom ett hushåll på landet, och undervisas dessutom i alla till folkskolans kurs hörande ämnen. Äfven handarbeten af alla slag få de lära sig, så att de själfva väfva och sy sina klädningar, sticka sina strumpor m. m., och i matlagning, bakning o. d. få de ständigt deltaga.

Hemmet har i fröken *Lotten Andersson*, som kom till Glömsta år 1895, lyckats förvärfva en

föreståndarinna, som förstätt att gifva de unga flickornas tillflyktsplats karaktären af ett hem i detta ords bästa betydelse, och som därför tillvunnit sig sina skyddslingars varma tillgifvenhet. Och ej mindre omtyckt är barnens lärarinna, fröken *Christina Tengbom*, som verkat vid Glömsta ungefär lika länge som fröken Andersson. Fröken T. är en erfaren och skicklig lärarinna, som i 4 år undervisat i folkskola, innan hon kom till Glömsta.

EN FLITENS STUND I STORA ARBETSSALEN.

FRÅN BARNHEMMET VID GLÖMSTA.

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj Stockholm 1897.

Guldmedalj Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvsiden — bestående af: 1 Soffa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter samt 1 Salongsbord. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

Det ställes i dessa tider så många kraf på både den allmänna och enskilda barmhärtigheten, att man knappast vågar komma med något nytt. Och dock är detta räddningshems bestånd af så stor vikt, att det är en plikt att icke låta det gå under. Helt visst skall också därför den tombola, som hemmets styrelse anordnar den 4 och 5 mars i Konstnärshuset, bli lifligt besökt och därvid rikliga medel inflyta till fromma för en fortsatt välsignelsebringande verksamhet ute vid Glömsta.

IDROTT PÅ GLANSKIS.

UNDER EN VÅRBLÅ, solstrålande himmel och i en temperatur, som snarare minde om april än februari, ägde härom dagen Stockholms allmänna skridskoklubbs stora årstäfningar rum med skridskoåkning och hockeyspel.

En mycket talrik publik kantade som vanligt hamnskoningen kring den välbekanta banan å Nybroviken, och nere på isen syntes en hel del af för vår hufvudstads sportvärld representativa personligheter, däribland kronprinsen med sina båda äldsta söner, prinsarne Gustaf Adolf och Wilhelm.

Vi förbigå denna gång skridskotäflingarna, hvilka ställa sig ungefär likartade år från år, och uppehålla oss i stället vid det i vårt land tämligen nyinförda hockeyspelet, som åstadkom dagens mest spännande täfling.

Striden stod nämligen om Nordiska spelens vandringspokal i hockey, som förra året eröfrades af Uppsalastudenternas hockeyklubb. Utom denna klubb hade nu till täflan infunnit sig Uppsala gymnasisters hockeyklubb. Båda dessa klubbar täflade hvar för sig mot Stockholms hockeyklubb. Denna klubb, som vid föregående års Nordiska spel beseegrats af uppsaliensarne, hade under den gångna tiden betydligt förkofrat sin färdighet. I den första timplånga sammandrabbningen mellan Stockholmarne och Uppsalastudenterna, segrade

FRÅN BARNHEMMET VID GLÖMSTA.

FRÅN HOCKEYTÄFLINGARNA PÅ NYBROVIKEN DEN 23 FEBR. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG. 1. KAMPEN MELLAN STOCKHOLMSLAGET OCH UPPSALA-STUDENTERNA. 2. »KAPTENEN» FÖR UPPSALAGYMNASISTERNA I KAMP MED TVÅ STOCKHOLMARE. 3. UPPSALAGYMNASISTERNA DRIFVA TRISSAN INOM MÅLET. 4. GREFVE CL. VON ROSEN MED VANDRINGSPOKALEN I HAND HÖJER ETT »HURRA» FÖR DE SEGRANDE UPPSALAGYMNASISTERNA. 5. DET SEGRANDE UPPSALALAGET (GYMNASISTERNA). 6. STOCKHOLMSLAGET. 7—9. KRONPRINSEN, PRINSARNA GUSTAF ADOLF OCH WILHELM BLAND ÅSKÅDARNE.

också stockholmsklubben med 4 »goals» mot 1. Särskildt utmärkte sig därvid grefve Cl. von Rosen och hr Juhlin. I den andra sammanstötningen med Uppsala gymnasisters hockeyklubb nådde stridens spänning sin höjd, och nu segrade uppsaliensarne öfver stockholmarna med 2 »goals» mot 0.

Vi meddela i dagsnumret några synnerligen liffyllda bilder från denna intressanta idrottskamp, som utan tvifvel torde kunna betecknas som vinterns märkligaste härstädes.

KAMRATEN, illustrerad tidning för Sveriges ungdom, är Nordens förnämsta och mest omtyckta ungdomsblad och kostar för helt år endast 3 kr.

UR DAGSKRÖNIKAN.

PER LINDELL.

CIVILINGENIÖREN PER LINDELL, välkänd inom den svenska publiciteten genom sin tidningsmannad och för öfrigt mycket bekant inom vårt land genom sin energiska verksamhet för införandet af likbränningen, fyller den 6 dennes 60 år.

Ingeniör L., som är född i Floda i Södermanland, blef student i Uppsala 1862 och ägnade sig därefter åt ingenjörsvetenskapliga studier vid Tekniska

högskolan, där han tog sin afgangsexamen 1865.

År 1875 blef han redaktör af industritidningen Norden, i hvilken han 1876 började behandla likbränningsfrågan, för hvilken samhällsviktiga reformsak han alltsedan varit en af de ifrigaste banbrytare i vårt land.

I april 1882 höll ingenjör L. ett föredrag i Vetenskapsakademiens hörsal och uppmanade därvid de närvarande att anteckna sig för inträde i en blifvande likbränningsförening. Sedan man på enskild väg lyckats få 400 personer att för sådant ändamål anteckna sig, vågade man skrida till sammankallande af ett allmänt möte för en likbränningsförenings bildande.

Detta möte sammanträdde den 31 maj 1882 på inbjudan af direktören C. A. Dellwik, riksantikvarien Hans Hildebrand, professorn Magnus Isæus, kgl. öfverbibliotekarien G. E. Klemming, ingenjören Per Lindell, förste stadsläkaren Klas Lindroth och f. d. bibliotekarien Emil von Qvan-

ten, och konstituerades därvid föreningen, antogs stadgar och valdes styrelse.

Redan år 1884 kunde föreningen ombestyras likbrännningar för dem, som så önskade, visserligen till en början endast genom att sända liken den långa vägen till Gotha, men sedan hösten 1887 uti dess egen provisoriska likbränningsanstalt, belägen invid Nya kyrkogården i Stockholm.

Denna anstalt, uppförd enligt ritning af professor Isæus utaf öfverste Klingensstierna och försedd med brännapparat enligt den sistnämndes konstruktion, begagnades första gången den 15 oktober 1887. Dess bestämmelse är, att, intill dess erforderliga medel erhållits för uppförande af ett värdigt krematorium, bereda tillfälle till likbränning inom landet för måttligt pris och att däri-

ord. 1864, öfverläkare 1877. Mer än en mansålder har således Ragnar Bruzelius innehaft en synnerligen maktpåliggande ställning till den svenska läkarbildningen och den svenska sjukvården. Men icke blott till dem, som vårdats å Serafimerlasarettet, har hans omvårdnad sträckt sig. Hans enskilda praktik har samtidigt varit högst betydande, både bland hufvudstadens invånare och bland talrika resande, som anlitate hans biträde. Från lif-försäkringsaktiebolaget Nordstjärnans stiftelse 1871 har han varit dess öfverläkare. Konungens läkare var han 1880—1897.

Prof. Bruzelius har författat ett stort antal vetenskapliga specialafhandlingar, de flesta publicerade i Läkaresällskapets förhandlingar, men inga epokgörande arbeten.

genom minska de fördomar, som ännu finnas mot det nya grafskicket.

Ett värtligt bevis för ingenjör L:s nitiska reformsträfvan utgör hans för cirka 14 år sedan utgifna bok »Likbränningen jämte öfriga grafskick». Arbetet i fråga utgör en objektiv och synnerligen intressant framställning af grafskicken i allmänhet hos de olika folken, såväl de ociviliserade som de mera upplysta, de gamla såväl som de nu levande. Skildringen är alltigenom hållen i en ledig form och äger, vid sidan af den idé, som däri förfäktas, äfven ett stort kulturhistoriskt intresse.

Som utgivare af industritidningen Norden har ingenjör L. städe förstätt att, trots detta organs strängt praktiska och vetenskapliga läggning, gifva detsamma en för alla fullt njutbar form genom att här och där göra en liten isättning af skämt och humor.

Inte ens en så allvarlig vetenskap som kemien får där förena sina seriösa kroppar utan de skämtsamma atomernas inblandning. När hr L. är vid riktigt godt humör, och det är han nästan alltid, demonstrerar han sina kemiska rön på ungefär följande sätt:

»Att kemien är en ädlare vetenskap än alla andra, bör vara klart för enhver, som ej känner densamma. Ja, kemien är förmer än själfva äkten-skapet, enär de kemiska föreningarna äro de intimaste. Kemien kunde naturligtvis ej finnas, förr än den blifvit upfunnen, hvilket skedde i förra århundradet. Hade den fått vara med vid världens skapelse, skulle denna kunnat försiggå mycket raskare och bättre. Nu behöfdes härtil billio-ner år, och ändock har världen ej blifvit bättre, än att alla önska, att den vore annorlunda.»

På detta småhumoristiska sätt utminuterar hr L. stundom de kemiska sanningarna, och att han kan detta, beror på hans glada blick på lifsförelse-erna — en blick, som är lika klar och lifvig än i dag, trots de 60 åren.

TVÅ DÖDSFALL inom hufvudstadens läkarekår timade sistförflutna veckan och väckte förstämning i vida kretsar, enär professor *M. R. Bruzelius* och regementsläkaren *E. A. Forssberg* då afled, den förra 70, den senare 53 år gammal.

Professor Bruzelius tillhörde Stockholms mest kända och mest anlitade läkare.

SVEA LIFGARDES UNDEROFFICERSSKOLORS VINTERÖFNINGAR. 1. I MARSCHKOLONNEN. 2. PÅ VÅG TILL VÄSTERHANINGE. 3. OFFICERARE PÅ SKIDOR. 4. TRUPPEN FRAMRYCKER I TERRÄNGEN. 5. SPANINGSPATRULL. 6. KARTAN STUDERAS. 7. VARM MJÖLK UTDELAS ÅT TRUPPERNA. 8. I KVARTER VID VÄSTERHANINGE. GREFVE L. AF UGGLAS FOTO.

Från nov. 1863 till juli 1897 har han som lärare och läkare fungerat: vid Karolinska institutet, t. f. adjunkt 1863, ordinarie 1864, professor 1877, vid Serafimerlasarettet, t. f. biträdande öfverläkare 1863,

M. R. BRUZELIUS.

E. A. FORSSBERG.

Hälsokraften stod honom i det längsta bi. Men under det sista året bröts han ned af sjukdom, och därför kom döden som en befriare. Han efterlämnar maka och dotter, släkt och vänner samt minnet af en god människa och en väl fullföljd lifsgärning.

Doktor Edvard Forssberg var född i Stockholm. 1882 utnämndes han till andre bataljonsläkare vid husarregementet konung Karl XV och erhöi samma år transport i enahanda befattning till Andra (n. v. Göta) lifgarde. Sedan 1886 var han förste bataljonsläkare vid Lifgardet till häst och vårdade sedan samma år invärtes barnsjukdomar vid hufvudstadens allmänna poliklinik. 1901 utnämndes han till regementsläkare vid Lifgardet till häst.

Forssberg var sedan 1879 ledamot af Svenska läkaresällskapet och Militärälkareföreningen och var vid sin död ordförande i förstnämnda sällskap. Han sörjes närmast af maka, född Lundberg, barn, äldrig mor och syskon.

Edvard Forssberg, på sin tid en af Uppsala studentkårs »kvickaste karlar», gjorde sig under sin Uppsalatid känd som synnerligt lycklig författare i den humoristiska genren, skref åtskilliga nationsspex för Stockholms nation, likaså åtskilliga spex och operetter för ordenssällskapet S. H. T., af hvilka särskildt må nämnas »Rolf Krake», som af sällskapet S. H. T. uppfördes 1880 å Dramatiska teatern (med numera affidne länsnotarien Erik Johansson i titelpartiet) och hvartill musiken var komponerad af Ivar Hallström och N. Svedbom. Dessutom strödde han, särskildt i yngre åren, omkring sig en mängd kvicka visor och prosa-upsatser, af hvilka de flesta inom nämnda ordenssällskap, där han var högt uppburen.

Han har äfven verkat som medicinsk författare och offentliggjort afhandlingar i »Hygiea», Svenska läkaresällskapets förhandlingar, Tidskrift för militär hälsovård m. fl.

FRÅN VÅRA GARNISONSTRUPPERS VINTERÖFNINGAR meddela vi i dag en serie bilder, tagna af en af deltagarna i den vintermarsch, som i förra veckan utfördes af Svea lifgardes underofficersskola under kapten von Dardels befäl. Första dagen marscherades till Tumba, hvarefter marschen gick till Fällnäs, Östmo och Västerhaninge under en rad öfningar, som afsågo utbildning för vinterfälttjänst. Vid Västerhaninge

utspann sig en intressant nattlig strid. En kavaleripatrull från Lifgardets till häst underofficersskolor under befäl af löjtnanten greve Robert von Rosen hade nämligen företagit en rekognosering ut mot Västerhaninge, dit framkomsten skedd vid midnatt. Mellan denna patrull och infanteristyrkan stod nu kampen. Dagen därpå fortsatte Svea lifgardes skolor marschen mot staden, hvarunder stridsöfning ägde rum mot en skvadron af Lifgardets till häst skolor under befäl af ryttmästare Boltenstern.

*

EN AF HUFVUDSTADENS inom affärsvärlden mest kända kvinnor, änkefru *Ingrid Charlotta Holmberg*, född Sundqvist, afled helt plötsligt af lunginflammation härstädes den 18 februari i en ålder af öfver 83 år. Den hädangångna började för omkring 40 år sedan en viktualieaffär vid Hötorget härstädes, hvilken hon så småningom upparbetade till en af de största och mest ansedda i sitt slag inom hufvudstaden. I början af 1880-talet utnämndes fru Holmberg till k. hofleverantör, efter att förut under många år, ända sedan konung Oscars hertigtid, ha varit leverantör till hans hofhållning. För 4 år sedan drog hon sig tillbaka till privatlivet.

I. CH. HOLMBERG.

Hon sörjes närmast af sonen Robert, nu innehafvare af firman, och två döttrar, af hvilka den ena är gift med stadsfiskalen i Vänersborg C. Hammarström och den andra med grosshandlaren i Uppsala L. Lundgren, samt barnbarn och barnbarnsbarn.

*

FRÖKEN MARIANNE NORDQVIST, som sedan höstens början öfverflyttat sin skola för konstindustriella arbeten från Göteborg till Stockholm, utställer för närvarande i Hultbergs konsthandel, Birger Jarlsgatan 18, tvänne gyllenladersarbeten, en praktfull fris och en skärm jämte en dekorativ blomstermålning. De här exponerade arbetena ha redan såväl i sällskapet kvinnliga som manliga Idun varit utställda och tillvunnit sig ett väl förtjänt erkännande. En annan genre af fröken Nordqvists talang, som särskildt äger aktualitetens intresse, är den porslinsmålning, hon utfört på kaffe och tekoppar m. m., där de originella och fint uppfattade mönstren helt och hållet bära personlighetens prägel och charme. Fröken Nordqvist, som meddelar undervisning och hvars bostad är Engelbrektsgratan 14, bör kunna påräkna ett stort antal intresserade deltagare i sina kurser för arbeten, afsedda att pryda hemmen.

*

THEODOR BLANCH'S KONSTSALONG utställes för närvarande en kolossal-målning »Pompeji förstöring», af den framstående spanske konstnären *Ulpiano Checa*, elev af akademien i Madrid och A. Ferraut och tidigare fördelaktigt känd genom sin på jubileumsutställningen i Berlin 1888 utställda, nu i museet i Madrid befintliga duk »Barbarernas infall» samt sina på Parissalongen 1890 och 1891 medaljerade »Romersk kappkörning» och »Attila».

»Pompeji förstöring» är äfven en mycket verkingsfull bild, där de från den brinnande staden i förtviflad flykt störtande människohoparnas vilda tumult framställs med lika öfverlägsen teknik som dramatisk kraft. Det vackra och ovanliga konstverket förtjänar väl ett besök af alla konstinresserade.

PRÖFNING. SKISS AF INA L. STOCKENSTRAND.

DET RÅDDE alltid en glad, otvungen stämning på excellensen Halfners fester, och nu under säsongens stora bal hade alla redan i början kommit i festlyne. Flirtens sport bedrefs i förmaken, i fönsternischer och i skydd af de talrika palmgrupperna. Ute i stora salongen dansades efter orkester. Mellan tonvägorna hördes ett fras af siden och spetsar, en dämpad kör af skratt och hviskningar, ljudet af fötter i rytmisk rörelse. Den högt uppjagade glädjestämningen kom ögonen att glänsa, kinderna att bränna i

feber, läpparne att le och skälfa af nervös spänning. Luften kändes tung och het, fylld af väl lukter, gasångor och växternas utströmmande fuktighet.

Aftonens hjälte var Folke Sanderson, den unge forskningsresanden, som låtit så mycket tala om sig. Man trängdes omkring honom under pauserna, diplomater med världsrykte, officerare med glänsande epåletter och de societetens stjärnor, hvilka inflytande sträckte sig från politikens höjder ned till damskräddarnas modedekret. Alla beundrade hans ungdomsfriska, hurtiga väsen, det var någonting medryckande i hans muntra skratt och lifligt berättade anekdoter från urskogslivet. Hans kraftiga, smidiga gestalt, solbrända ansikte och strålände ögon bildade någonting så olik societetens typiska män, med deras bleka, trötta ansikten, korrekt dresserade hållning och alldagliga konversation. Det nya, det ovanliga förfelar icke att dra uppmärksamheten åt sig i stora världen. Och då diktatorerna inom modets hierarki godkände det nya, följer hopen med sin öfverdrifna hyllning.

Folke Sanderson njöt af allt det rökoffer, som bjöds honom, af damernas älskvärda småleenden, männens smickrande uppmärksamhet, af den utsökta elegansen, som omgaf honom hvar han såg, kronornas glindrande kristaller, målningarnas dämpade färgtoner, de kostbara toaletterna, lätta som dimhöljen, skimrande som daggiga blomknippen i månljus. Musikens rytmiska väljud, de konstnärliga anordningarna rundt omkring honom, allt satte hans blod i svallning, kom hans pulsar att slå i snabbare takt. Så hade han aldrig njutit af lifvet förr, berusat sig af nöjets utsöktaste saft.

Med lugn, iakttagande blick såg Helfrid Romare på den lysande scenen framför sig. Hon kände ingen längtan efter att deltaga uti detta brokiga skådespel, dansa med frammande män, prata om det, som låg utom hennes intressesfär. Det var för Folkes skull hon var här. För att få höra hans föreläsningar, bevitna hans framgång hade hon lämnat sitt hem, den gamla prästgården nere i Småland. De voro släkt på långt håll, hon och Folke, uppfostrade tillsammans af hennes far kyrkoherden och förlofvade sedan två år tillbaka. Det hade varit en lycklig barndom de tillbringat i den gamla prästgården under studier, lek och tankeutbyte. Mindre lyckliga, men innehållsrikare hade de senare åren varit. De hade korresponderat flitigt, men träffats sällan. Nu, då Helfrid trodde, att hon äntligen skulle få rå om Folke, lära känna hans utvecklade personlighet och pröfva styrkan af sin egen känsla, blef han anmodad att hålla en serie föredrag öfver sina resor och upptäckter. Samtidigt utkom hans bok, »Reseskildringar från Sundaöarne», hvilken gjorde honom till en ryktbar man.

I sin enkla hvita klädning och med sitt slät-kammade hår väckte Helfrid en uppmärksamhet, som skulle särart hvarje behagsjuk kvinna. »Söt flicka, men allt för landtlig», tyckte herrarna. Damerna logo ett maliciöst småleende, då de med kysande ögon öfverföro hennes toalett. Rynkade puffärmor, då man inte visste, hur i all världen man skulle få den smala slejfen öfver axeln att sitta tillräckligt stramt — — — och veckrik kjol, då hvarje civiliserad kvinna bar den slät som en pappersstrut! Inte ett snycke, inte ett band hade hon heller, endast två rosor i bället.

Helfrid gaf icke akt på de kritiska blickar, som granskade henne, de voro henne så fullkomligt likgiltiga, dessa frammande människor. Med deras stela leenden, grunda ögon och uppjagade abandon föreföllo de henne ytliga och osympatiska. Hon försökte att följa Folke med ögonen, men hon tappade oupphörligen bort honom bland de dansande. Än såg hon honom svänga om med någon af de eleganta damer, hvilka bleka skönhet påminde om höstens kyliga frostnätter. Tänkte han på henne, medan han så helt hänfåg sig åt stundens nöjeskänsla? undrade hon. Var detta den värld, där han hörde hemma? Det var icke, därför att hon kände sig försurmad, som dessa frågor trängde sig på henne... Hon hade ej kommit hit för att roa sig — men hon hade icke väntat att finna Folke så lifligt intresserad af denna ytliga värld.

Klädd i en artistiskt komponerad dräkt af något lätt, sjögrönt tyg med invädda silverslingor, såg fru Olga Beringer ut som en sagoprinsessa, sade hennes entusiastiske beundrare; »som det nya seklets mest raffinerade modeskapelse», hviskade hennes väninnor. Med mjuka vågrika rörelser dansade hon förbi, där Helfrid satt. Folke, som var fru Beringers kavaljer, nickade och smålog åt henne, och fru Olga öppnade sina beslöjade ögon och granskade den unga flickan på ett när-gånget sätt.

Helfrid visste, att det var gamla justitierådet Beringers änka, societetens mest uppburna skönhet. Var hon verkligen så vacker, som man sade?

undrade Helfrid och såg på henne, då hon dansade förbi nästa gång. Hyn hade som brennrosens matta färg, de fina dragen kaméporträttens regelbundenhet; ögonen, stora och mörka, voro vanligtvis halflutna med ett trött, högdraget uttryck, men de kunde blixtra och le, det såg Helfrid, då Folke yttrade någonting skämtsamt; kring de bågformiga läpparna, röda och fylliga som bladen på en begonia, låg ett spetskt drag, som vanpryde och stötte. Ja, hon var vacker, mycket vacker, medgaf Helfrid, då Folke en stund senare presenterade henne för fru Beringer, men det var icke den skönhet, som fånglar eller värmer.

»Jaså, nästa dans är en polka», sade hon, då Folke lämnade dem. »Den dansar jag inte — passar för skolflickor och kadetter. Efter som ni inte är bland de uppträdande, så låt oss gå in i lilla hörnrummet och prata, medan baletten utför sitt nummer.» Hennes röst var högdragen och skarp, tonen nästan befällande.

Helfrid följde motvilligt med. Men då hon satt i det svala, matt upplysta rummet, där palmerna och dracaenerna spredde en svag doft af grönska, och hörde musikens toner aflägsat som ett klirrande af cymbaler, kände hon sig lättare till sinnet än ute i den kvafva danssalen. Hon samtalande med fru Beringer och lät henne utfråga sig om sitt hem, sig själf och sina framtidsförhoppningar. Endast då frågorna gällde Folke, svarade hon ovilligt.

Olga Beringer såg på den unga flickan med kalla, granskande ögon, värderade hvar och en af hennes skönhetskatte, gillade och fann fel och hörde tanksprid på beskrifningen af hvardagslivet i en afsides belägen prästgård. Hon var icke ful, den lilla prästgårdsflickan... näsan väl liten kanske och munnen för allvarlig, men hyn den var verkligen ingenting att anmärka på, frisk och rosig som en nyplöckad persika. Hon jämförde den med sin egen och undrade, om hon inte såg vissnad ut bredvid denna friska ungdom. Och hon kände ett styng af afund som alltid, då hon såg en ung och intagande flicka inträda i sällskapslivet; ägde debutanten dessutom detta oförklarliga, tjusande något, hvilket fånglar männen som med en förtrollning, då kunde hon för ett ögonblick gripas af en grym önskan att se detta barn lida, öfvergifven och bortglömd. Var hon då själf på väg att bli bortglömd? Nej, ännu härrskade hon öfver männen, skref lagarna inom modets värld och lockade kvinnorna till en vild täflan med sig i lyx och koketteri. Men hon följdes ständigt af detta hemska spöke, som hviskade till henne om hennes skönhets förgänglighet, hennes ungdoms hastiga flykt, maktens snara slut. Det fanns dagar, då hon icke vågade visa sig ute i solljusets skarpa belysning. Hennes väninnors granskande blickar skulle då lätt upptäckt hyns gråa ton och rynkornas första grundning under ögonen. Snart skulle dessa tecken på den annalkande ålderdomen icke komma och gå som nu, utan stanna för beständigt, härja och gräva sig in i ansiktets mjuka partier, bleka färgen, släcka glansen och göra allt visset och skrumpet. Hon ryste till, sköt undan de naggande tankarna och lyssnade till Helfrids beskrifning af mjölkammarn i prästgården, det stora dufslaget med sina vackra invånare, fruktträdgården och bisamhället.

Det var bra emaldigt af henne att oroa sig så. Hon såg sin bild i en af väggspeglarna. Mot det mörka håret glänste pannan vit och slät som polerad marmor, hals och armar af typen *la fausse maigre* voro dock sköna nog att tillhöra en af antikens gudinnor. Hon log mot sin egen bild, log segerstolt, då hon mindes den man, som betagen, nästan besegrad, sett henne djupt in i ögonen, lyssnat beundrande till hvarje hennes ord. Ännu ägde hon kvar hela sin tjusningsförmåga... Det var en sådan man som Folke Sanderson hon länge väntat på. Ung, ryktbar, med en världsmans skick och ett naturbarns godtrogenhet — och han skulle vara bunden! Men band kunna slitas...

»Ni har älskat er fästman länge?» frågade hon med ett underligt leende.

»Så länge jag kan minnas tillbaka!»

Olga såg, att Helfrid blef sluten, men hon fortsatte skoningslöst. »Och ni älskar honom högst af allt?»

Helfrid svarade lugnt, men med en stolt blick: »Ja, öfver allt annat i världen!»

»Då skulle ni för hans skull kunna göra ett stort offer?» Olga iakttog den unga flickan noga.

»Ett offer för att bereda hans lycka?»

»Ja.»

»Det är väl hvarje kvinna villig att göra för den hon älskar?» Helfrid smålog undrande.

»Skulle ni kunna afstå från Folke Sanderson, om ni visste, att han blefve lyckligare med en annan?» Den hänsynslösa frågan kom i en mjuk och lågmäld ton, men ögonen lyste lurande under de halflutna ögonlocken.

»Hvad menar fru Beringer?» Helfrids ögon mörknade och hennes lilla hufvud höjde sig hastigt. »Ni är ingen vanlig ung flicka med öfverdrifvet höga begrepp om er egen förträfflighet. Ni har nog någon gång tänkt er möjligheten af, att han skulle välja en annan. Men det var ju inte underligt, att han valde er — ni voro uppfostrade tillsammans, hade så många gemensamma intressen, han märkte, att ni älskade honom och... unga män med så eldigt temperament ha lätt för att svärma... Hon gjorde en paus och iakttog Helfrid avaktande. Förstod flickan inte, eller ville hon ingenting förstå? »Ni har gifvit akt på er fastman i kväll... Har ni väl någonsin sett honom vid ett mera strålande lynne? Detta är den värld han är bestämd att lefva i. Hans temperament, smak och fordringar på lifvet äro en världsmans. Han är begäfvad, ärelysten... redan ryktbar, vill ni att han skall gräfvä ned sig i en landsortsvrå, afbryta sin bana, stanna i utvecklingen och täras af längtan efter det hans natur fordrar — nöjenas stimulus, den andligt jämbördiga omgifningen?»... (Forts.)

HVARFÖR FÖRST VID GRAFVEN?

I DE DAGLIGA tidningarna möter oss tid efter annan underrättelsen, att den eller den skol-läraren eller lärarinnan slutat sina dagar samt till sitt sista hvilorum följts af »forna och nuvarande elever». Just dessa sista ord i en nyligen afiiden lärarinnas dödsruna ha gifvit mig anledning att skriva detta. Hvarför, i de flesta fall, blir det just vid lärarinnans graf, som de forna eleverna ses igen efter kanske 15—20 år? Kunde ingenting göras för att få råka både lärarinna och kamrater någon gång äfven i lefvande lifvet? Säkerligen skulle mängden med mig bli glad att t. ex. i allas vår Idun få läsa att fröken N. N. och hennes elever från åren 00 sammanträffa där och där, helst i de gamla skolrummen. Vore roligt få höra, hvad öfriga läsarinor tänka om denna sak. Jag förmodar, att Iduns spalter stå öppna för blifvande inlägg.

B. B.

BRÜSSEL-STRÅKKVARTETTEN.

VECKANS EVENEMANG inom hufvudstadens musiklif är Brüssel-stråkkvartettens kammar-musikkonsert i måndags. Kvartetten består af hrr Schörg, Daucher, Miry och Gaillard, alla jämförelsevis unge män. Ett stort rykte hade föregått densamma, och ryktet hade ej öfverdrifvit. Redan vid de första stråckdragen fick man detta klart för sig. På en gång genomskinligt klart och enhetligt, som om de fyra stämmorna sprunge ur ett enda instrument, framstår kvartettens samspel såsom det mest fulländade man kan tänka sig. En hvar är mästare på sitt instrument, men ingen gör sig gällande på den andres bekostnad. De underordna sig samfäldt den mästare, hvars tonskapelse de tolka, på samma gång de hos åhörarna ingjuta den trygga öfvertygelsen, att denna tolkning träffar mästarens intimaste intentioner. Och hvilken nyansrikedom — från det finaste pianissimo, som bortdör liksom en hviskning, till det mest brusande forte, som klingar nästan med en orkesters fulltonighet. Härtill bidraga ock de förträffliga instrumenten, bland hvilka man särskildt lägger märke till den kristallklara tonen hos primviolinen och den underbart djupa och mäktiga orgeltonen hos violoncellen.

Programmet upptog tvänne kvartetter, båda mästerverk och dock så olikartade; den förre i d-dur af César Franck, tillhörande den moderna Berlioz'ska skolan, den senare, i d-moll af Franz Schubert, stående helt på klassisitetens grund. Francks kvartett, skriven året före mästarens död (han dog 1890), tillhör denne tonsättares förnämsta arbeten. Ovanligt svår och komplicerad tillhör den dessa kompositioner, som i allmänhet måste höras mer än en gång för att kunna helt uppfattas och förstås. Genom det genialiska utförande, som nu kom densamma till del, framstod den i en klarhet och genomskinlighet, som verkade rentaf bländande. Särskildt torde böra framhållas den

lidelsefulla första satsen och det sordinerade scherzot. Hade åhörarna med den mest hängifna beundran följt denna kvartett sats efter sats, så öfvergick denna känsla till den andaktsfullaste stämning vid åhörandet af Schuberts efterlämnade kvartett, ett af de ädlaste verk i hela musiklitteraturen. Det af de öfversinnligaste förnimmelser genomväfda andantet med dess underbara variationer gifver, då det utföres så som här skedde, ett intryck för lifvet; något mera gripande låter knappt tänka sig.

Emellan de båda kvartetterna utförde prof. Schörg solo Sarabande och Giga af S. Bach och visade sig här äfven som en fulländad violinvirtuos.

Om man någonsin kan tala om en ur det innersta brusande entusiasmen, så kan därmed betecknas det stormande bifall, som denna afton ljöd i Vetenskapsakademiens hörsal, och som otvetydigt vittnade om den lifligaste önskan, att Brüssel-stråkkvartetten ännu en gång måtte bereda oss tillfälle att njuta af dess oförläpliga konst.

KUNGL. TEATERN har återupptagit »Den flygande holländaren», sedan titelpartiet nu efter hr Forsells afgang inöfvats af hr Lejdström. Om denne ock ej kan mäta sig med föregångaren i detta parti, vare sig i stämmans klangskönhet eller tydligt textuttal — det senare är dock äfven hos hr L. godt — så förtjänar dock sångaren varmt erkännande för det samvetsgranna arbete och den intelligent uppfattning, som präglade hans framställning af den dystre holländaren och göra densamma till något af det bästa hr L. hittills presterat. På senare tiden har i hans stämman emellertid kommit in något gutturalt, som bör bortarbetas, innan det är för sent. Hr L. rönt lifligt bifall från den ingalunda talrika publiken samt fick till och med mottaga en eller kanske två lagerkransar. Öfriga hufvudroller innehades af fru Lindberg, hrr Ödman och Sellergren, af hvilka särskildt de sistnämnde hade en synnerligt lycklig afton.

— En ny debutant är i allmänhet ingenting nytt vid denna scen, men en, som jämförelsevis lyckas så bra som innehafvarinnan af Amneris rätt fordrande parti vid söndagens repris af »Aida», är sällsyntare. Fru Signe Åkerberg, f. Bohman, uppträdde nämligen då för första gången i detta parti och vann därmed publikens synnerligen lifliga bifall. Fru Å., elev af prof. Günther och O. Lejdström, äger en ganska omfångsrik mezzosopran, jämnt utbildad och af varm klangfärg. Uttalet är klart och tydligt. Intonationen företedde emellertid här och där brister, särskildt i första samt i början af andra akten. Måhända berodde detta dock endast på en lätt förklarlig rädsla. Den unga debutantens uppträdande, som stödes af en ståtlig och intagande apparition, förädde i öfrigt en viss säkerhet och behärskning samt visade prof på god mimik och dramatiska skiftningar. Fjärde akten gjordes bäst, och efter densamma framkallades fru Å. upprepade gånger. Bland de öfriga uppträdande må nämnas fru Östberg (Aida) samt hrr Söderman (Amonasro) och Nyblom (Radamès).

— Hans Richter, samtidens kanske mest berömde orkesterdirigent, hitkommer i april månad för att vid k. teatern leda ett par konserter. Ungrare till börden, har R. under en lång följd af år deltagit i ledningen af Wagner-föreställningarna i Bayreuth. Han är ock sedan länge ledare af de förnämsta musikstillningarna i Wien och London, i hvilken senare stad han numera är bosatt.

SVENSKA TEATERN har ersatt den undanställda »Reskofferten» med studentspexet »Charleys tant», hvari hr Klüntberg på ett uppsluppet och illusoriskt sätt återger »tantan».

Hela skämtet framställes i öfrigt med fart och godt humör, och publiken skrattar lika hejdlöst åt detsamma nu, som då det för ett antal år sedan upplefde sin jättesuccés på Södra teatern.

FOLKTEATERNS senaste program, »Flickorna i Åsekekärr» af Nanna Wallensteen, ett folkligt mixtum kompositum, applåderas afton efter afton af en starkt intresserad publik. Mot ett sådant öfvertygande faktum tjäna alla kritiska invändningar till intet.

FILHARMONISKA SÄLLSKAPET gaf i förra veckan sin första abonnemangskonsert för innevarande år. Programmet var ett s. k. plockprogram, men med en hel del anslående nummer. Något orkesterackompanjemang förekom denna gång ej, utan endast piano och orgel. Hufvudnumren utgjordes af A. Halléns stämmingsfulla »Vineta», rhapsodi för manskör, fruntimmerskör, orgel och piano. samt E. Åkerbergs från Vetenskapsakademiens Tycho Brahe-fest bekanta kantat för barytonsolo, blandad kör och två pianon. Båda

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS
Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS
Prima Tvätt-Tvål

finjo under dir. Åkerbergs ledning ett mycket godt utförande. Bland nyheter för aftonen torde i främsta numret böra nämnas ett par blandade körer å capella af V. Peterson-Berger, af hvilka särskildt den första, »Lokkeleg», med sin brunkör verkade både anslående och originel. Ett målande och klangfullt körnummer var äfven »Bölgernes Sang» af C. Sinding. I Kjerulfs »Troubadouren» för tenorsolo och blandad kör fick man höra en musikälskare med en mjuk och sympatisk tenorstämman. Romansen intog en framstående plats å programmet. Fru Dagmar Möller sjöng, förträffligt som alltid, ej mindre än sex romanser, af hvilka särskildt Södermans »Synden, döden» och Lange-Müllers »Skin ud, du klare Solskin» verkade anslående och medryckande. Operasångaren C. Lejdström gaf en varm och klangfull tolkning åt trenne romanser af Alfvén, Sjögrén och Valentin samt utförde därjämte barytonsolot i hr Åkerbergs kantat. — Den talrika publiken, bland hvilken kronprinsen och hertiginnan af Dalarna märktes, var hela aftonen i god stämning. Det hela leddes mycket förtjänstfullt af sällskapets dirigent hr E. Åkerberg.

REGISSÖREN OSCAR MALMGREN, f. n. verksam vid Svenska teatern, fyllde härom dagen 60 år.

Hans kall inom Thalias tempelmurar är att vara, men icke synas, att vaka öfver alla de olika smådelar af lefvande och döda ting, som, sammanfogade och instruerade, bilda en teaterföreställning. Han är med ett ord scenens tysta kraft, hvars namn aldrig skönjes på affischerna eller bland recensionernas rosor och törnen, men hvars granskande öga och signalerande hand städse dväljas bland kulisserna, då föreställningen pågår.

Malmgren var först typograf, men redan tidigt var han flitig odlare af sällskapsteatern och beslöt vid tjugufyra års ålder ägna sig åt teaterbanan. Efter att ett par år ha studerat vid k. teaterns elevskola samt efter olika engagemang i Stockholm och landsorten samt vid Wilhelm Åhmans stående teater i Göteborg kom Malmgren till Edvard Stjernström, då denne skulle börja sitt nya teaterföretag på Blasieholmen, och då Nya teatern den 19 januari 1875 invigdes med Björnsons »Ett handelshus» utförde Malmgren Sannes roll i nämnda stycke, hvarvid han rönt ett särdeles välvilligt erkännande. Det var emellertid ej som skådespelare Malmgren skulle göra sig bemärkt. Stjernström gjorde honom till regissör vid Nya teatern, och såsom sådan verkade han äfven sedermera vid Mindre teatern, Svenska teatern i Helsingfors. August Lindbergs sällskap och Vasateatern. Sedan 1899 innehar han sin nuvarande befattning vid Svenska teatern.

Det är ett träget och betydelsefullt arbete i teaterns tjänst, som hr Malmgren utvecklat. Men trots de 60 åren är han i besittning af en vigör och en arbetsförmåga, som ännu torde kunna trotsa ett eller till och med ett par tiotal år.

HR PATRIK VRETBLAD, den unge tonsättaren, anordnar den 10 mars en konsert i Vetenskapsakademien, hvarvid flere hans egna kompositioner komma att utföras. Biträde lämnas af fröken Astrid Hesse samt hrr Vallgren och Trobäck. Vi anbefalla denna konsert i musikvännernas åtanke.

OSCAR MALMGREN.

Henrik Gahns
*** MANULIN ***
 ny glycerinpasta för hudens skydd och vård
i tuben å 50 öre st.
 Innehåller de finaste, äfven för den mest ömtåliga hud välgörande, ingredienser, är absolut fritt från skadliga ämnen och på grund däraf ett utmärkt medel till förekommande och botande af torr, sträf och narig hud, hudsprickor, mindre sårnader m. m. Upptages fullständigt af huden, som däraf blir vit, len och smidig och mindre känslig för köld och hetta. Torkar lätt efter ingnidningen och kan därför användas när som helst på dagen. Har en lätt och behaglig parfym. Personer med särskildt ömtålig hud böra dagligen använda Manulin. Ingnidningen sker bäst strax efter tvättningen, edan huden är något fuktig.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
 I UPSALA.
 (Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 2—8 MARS. 1902.
 Söndag: Jordär, skockspur; färserad gädda med kräftsås; järpe i gelé; Tamms tårta.
 Måndag: Kokt, salt farkött med brynta rötter, hafresoppa med katrinplommon.
 Tisdag: Ångstekt refbenspjäll med brynt potatis; fyllda semlor med mjölk.
 Onsdag: Buljong med klimp; renstek med potatis och lingon.
 Torsdag: Ärtor och fläsk; gräddvafflor med sylt.
 Fredag: Kalfrikassé med potatis; saftsoppa.
 Lördag: Ärtpuré med stekt bröd; laxpudding med äggstanning.

RECEPT:
 Järpar igelé (f. 6 pers.).
 Köttgelé: 1 o. 1 half lit. stark bul-

jong, 3 äggvitor, 5 blad gelatin, 3 järpar, stekta.
 Till garnering: förlorade ägg, mayonnaise, kokta rödbetor eller ostron.
 Beredning: Buljong kokt på oxkött och kalfläggår uppsilas och skummas väl. Den pasättes åter tillika med gelatinet, och när buljongen kokar, tillsätts de lätt uppsilagna äggvitorna. Efter ett ytterligare kort uppkok silas buljongen genom en i hett vatten urvriden servett. Hälften af buljongen hålles på ett fat att stelna. Af löst stekta, kalla järpar skäras 4—5 skivfor på hvar sin sida om bröstbenet. Dessa läggas i den stelnade gelén. Den öfriga gelén hålles öfver, hvarefter allt utställs att stelna. Därefter skiljas köttskifvorna med knif från hvarandra, så att litet gelé stannar på hvarje skifva. De uppläggas i krans på ett fat, hvars midt fylles med kokt, kall mayonnaise, öfver hvilken strös fint hackade rödbetor. Anrättningen garneras med förlorade ägg, ostron eller rödbetor.

Tamms tårta (f. 12 pers.). 6 ägg, 300 gr. socker, 3 fjärdedels citron, 150 gr. sötmandel, 6 st. bittermandlar, 75 gr. potatismjöl.
 Till formen: 1 half msk. tvättadt smör, 2 msk. stötta skorpor.
 Beredning: Äggulorna skiljas från hvitorna och röras tillsammans med sockret 3 fjärdedels tim. Under rörningen tillsättes tvänne gånger 1 msk. vatten. Mandeln skällas, torkas väl i ugn och drifves genom mandelkvarn samt blandas med det rifna citronskalet och potatismjölet. Den torra blandningen jämte citronsaften nedröres i äggsmeten och sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Smeten slås genast i smord och brödbeströdd form eller gjutpanna samt gräddas omkr. 1 timmes tid i en för stark ugnsvärme. När den kallnat,

skäres den i 2 bottnar, och emellan dessa lägges vanilkräm eller äpplemos. Tårtan glaseras, garneras med frukt och pikeras.
 Renstek (f. 12 pers.). 3 kgr. renstek, 4 lit. dricka, 2 hg. späck, 3 msk. smör, 1 msk. salt, 3 fjärdedels lit. kokande buljong eller vatten.
 Sås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, köttsky, 1—2 del. tjock grädda.
 Beredning: Om steken är frusen, lägges den i dricka, tills den är fullständigt upptinad. Då upptages den, sköljes väl och torkas med en duk, hvarefter alla hinnor borttagas noga, och steken späckas i täta rader. Smöret upphettas i en stekgryta, och steken brynes väl däri, hvarefter den saltas och spådes med buljongen litet i sänder, öfveröses ofta och vändes ett par gånger under stekningen. Till stekningen åtgår 3—4 tim. Såsen beredes enligt allmänna regler för såser.
 Gräddvafflor (f. 6 pers.). 8 del. tjock sur grädda, 2 del. smält smör, 2—3 o. 1 half kkp. torrt, siktadt hvete-mjöl, 2—3 del. vatten eller snö.
 Beredning: Grädden vispas till hårdt skum, hvete-mjölet nedskiktas, och det skivade, men väl afsvalnade smö-

Göteborgs
Kex
 förnämsta
 Svenska fabrikatet.

ret nedröres. Sist tillsättes vattnet eller ännu bättre snö. Vaffeljämet upphettas långsamt, göides väl rent med hvitt papper och penslas med skiradt smör. Järnet smörjes endast till de första vafflorna. Skulle smeten vara för hård, tillsättes mera vatten eller snö, i motsatt fall mera mjöl. Vafflorna läggas på sikt, afputsas kring kanterna och uppläggas på varmt fat.
 Kalfrikassé (f. 6 pers.). 1 o. 1 half kg. kalfbringa, 2 lit. vatten, 1 msk. salt.
 Sås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, 1 half lit. spad, 2 tsk. citronsaft, 1 tsk. socker, 1—2 äggulor.
 Beredning: Bringan knäckes och tvättas med en duk, doppad i hett vatten. Den pasättes i kokande vatten, skummas och saltas. Köttet får därefter sakta koka med slutet lock, tills det är mört eller omkr. 2 tim. Det upptages och skäres i lagom stora bitar.
 Såsen beredes enligt allmänna regler för såser och serveras öfver köttet.
 Laxpudding med äggstanning (f. 6 pers.). 4—5 hg. salt lax, 1 o. 1 half lit. potatis, 3 ägg, 1 half msk. hvetemjöl, 3 kkp. gräddmjölk.
 Till formen: 1 tsk. smör.
 Sås: 1 o. 1 half hg. smör, skiradt.
 Beredning: Laxen sköljes och vattenlägges dagen förut. Den inklappas i en duk och skäres därefter i skivfor, potatisen kokas, skäres i skivfor och lägges hvarfals med laxen i en smord form. Första och sista hvarfvet bör vara potatis, äggen vispas med mjölet och mjölken, och äggstanningen hålles öfver puddingen. Den gräddas i ugn omkr. 1 half tim. och serveras med skitudt smör.

FREJA-MAGASINET
 C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
 18 GÖTGATAN 18.
 29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR och LAGER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

MAJ. 1) Se svar till Lycklig maka i n:r 7. 2) För att minska er fetma, bör ni undvika socker och sötsaker (efterrätter, bakverk o. d.) äfvensom potatis samt gryn- och mjölmät eller i alla händelser betydligt inskränka dessa ämnen (således äfven bröd!). Vidare bör ni vid måltiderna förtära så litet flytande (af hvad slag det vara må) som möjligt, således äfven undvika eller åtminstone förtära mycket litet soppor. Ägg, fisk, kött och grönsaker äro däremot ej fettbildande. 3) Se svaret till Eva i n:r 5. Alla afföringsmedel äro på längden olämpliga.
 EGO. Se svar till Lycklig maka i n:r 7. Hemkurer eller medicin hjälpa nog ej mycket.
 IDA S. Djeten växlar naturligtvis efter olika former jämte öfriga förhållanden. Då ni emellertid tyckes vara stockholmsbo, har ni ju lätt att af läkare, som har tillfälle att noggrant undersöka eder, få en regime anordnad.
 MARGIT. Ni måste nog dock underkasta er detta, ty eljes är det omöjligt att afgöra orsaken och behandlingen.
 BEKYMRAD MAMMA. Påstryk tjockt 2—3 gånger dagligen en salva af 1 gram ichtyol, 1 gram borsyra, samt zinkoxid, potatismjöl, lanolin och vaselin

Prenumerera på **KAMRATEN**

Köp Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra garanterade solida sidentyger i svart, hvitt eller färgadt.

Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, genombrutna sidentyger (à jour). Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr mtr

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co, Luzern (Schweiz)

— Siden-Export. —

Lektor.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektor. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med julnumret)	3: —
Idun 1899 (n:r 92 och julnumret slut)	3: —
Idun 1901 (med julnumret)	4: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1899 (12 n:r)	0: 50
Barngarderoben 1901 (12 n:r)	1: 75
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1896 (* 20 *)	1: 25
Kamraten 1897 (* 18 *)	1: 25
Kamraten 1898	1: 50
Kamraten 1899 (n:r 1 felas)	1: 50
Kamraten 1901	2: —

Exp. af Idun.

Vykort

besvaras omgående under adress »3128», Halmstad p. r.
Mot åderbräck
 och trötthet i benen är bästa och billigaste medlet tricotbindor. Till hvarje binda åtgår 2½ meter. Pris 30 öre pr m. Rekv. mot postförskott eller förut insänd likvid från
Tranås Strumpfabrik, Tranås.

Fröjd åt de unga landet rundt

Kamraten

kan hvarje ungdomens vän bereda genom att för den ringa summan af 3 kr. för det nya året prenumerera på »Kamraten», illustrerad tidning för Sveriges ungdom, som då utkommer med sin 10:de årgång under redaktion af Frithiof Hellberg och Johan Nordling och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare. Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärorika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapens och fantasiens områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och

lekar, i dess talrika intressanta pristäfningar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Bland de många nyheterna i Kamratens innehåll för det kommande året kan nämnas en genom hela årgången fortlöpande följetong: »Dödshälans hemlighet», hvilken ovanligt spännande och intressanta äfventyrsberättelse med sina talrika illustrationer i bokhandelsvärde ensam motsvarar hela prenumerationspriset. Genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda har Kamraten i lika hög grad förvärfvat målsmannens som ungdomens sympatier och därigenom för hvarje år allt mera befäst sin rangställning som

(Stämpel)
Stockholms Högskola
Botaniska Institutet,
Professor Lagerheim.
 I anledning af artikeln »Malda Kryddor» i Dagens Nyheter d. 23 jan. 1902 får under-tecknad härmed tillkännagiva att de af mig undersökta pulveriserade kryddorna från Aktiebolaget Th. Winborg & C:o, befunnits vara oförfalskade,
 Stockholm d. 23 jan. 1902.
G. Lagerheim.
 Likheten med originalet intygas:
Ernst Grafström, H. Klingwall.
 Underlöjtnant.

Fem ting att minnas, vid köp af möbler:

1:o. Pris.
 2:o. Solidt och hållbart arbete.
 3:o. Smakfull och treflig stil.
 4:o. Salsmöbeln »Record» 1901, enastående.
 5:o. Begär priskurant, ritningar och fotografier från
OSCAR EDV. EKELUNDS
 Snickerifabriks-Aktiebolag,
 Wirserum.
 NEDERLAGET:
 22 Birgerjarlsgatan 22, Stockholm.

vårt lands erkänt bästa ungdomstidning.

HVAD NYTT ÅR 1902? Jo, *John Fröberg, Finspong*, bortgifver vid 1902 års stora giss-täflan, bland många värdeföremål, äfven en villa om 2 rum och kök. Köp vid behof Visitkort, Stämplor, Sigill, Korta varor m. m., så får Ni vara med gratis. Blif agent! Illustrerade priskur. jämte upplysningar gratis, ej franko.

möjligen i stället behandling med s. k. Teslaströmmar (d. r. Stenbeck). 3) Den mest bekante utländske specialisten är prof. Erb i Heidelberg. AQUA DESTILLATA. Se svar till Ckr i n. r. 6. UNG HUSTRU. 1) I regel efter en eller annan månad. 2) Äfven andra orsaker, kraftnedsättning o. d. 3) Nej. 4) Hur snart som helst. 25 ÅR. Aflägnas i regel lätt genom en enkel operation. Jämför svaret till Lady S. i n. r. 4.

D:r —d.

FRÅGOR

ENYVAR af Iduns läsarinna öger att denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 78. Har i flere år varit anställd å kontor, men finner detta arbete tomt och intresselöst. Skulle gärna vilja ägna mig åt barnvård, men hvart vända mig för att få plats på något barnhem? Ej som lärarinna, utan för att sköta mindre barn. Hur stor är lönen? Mycket intresserad.

N:r 79. Hvar utbildas lärarinna för skolkök? Huru lång tid drar kursen, och huru dyr är den? Har man utsikt att efter genomgången kurs erhålla plats, och huru stor lön kan man erhålla? Alma 23.

N:r 80. Huru rengöras kammar, här- och klädesborstar? R. T.—r.

N:r 81. Vill någon gifva mig en fullt tillförlitlig beskrifning på s. k. »plättbakelser»? Adertonårig fru på landet.

N:r 82. Fjns det kvinnliga organister? Huru lång tid erfordras att kunna taga sådan examen, huru dyr är kursen, och hvarstades genomgå den? Hur stor lön kan kvinnlig organist få? Måste organistbefattning vara förenad med skol-lärarinnebefattning? Alma 23.

N:r 83. Hvad fordras för att vinna

inträde vid folkskollärarinneseminarier i Skara?

A.—S. N:r 84. Vore tacksam för anvisning på någon skola (helst i stad) för unga flickor, där matlagning och slöjd utgör hufvudämnen.

Hjllvi. N:r 85. Kan någon säga mig något medel mot sömnlöshet? Olycklig 19 år.

N:r 86. Fjnes i Stockholm något filantropiskt sällskap eller samfund? Hvilka äro dess åsikter och mål? Intresserad.

N:r 87. Vill någon säga, hvem G. J. Leufstedt, som på 70-talet utgaf några häften i religionsfrågan är? Hvar är han bosatt? Intresserad.

N:r 88. Vill någon, som själf genomgått behandling med Röntgens metod mot härväxt, eller eljest äger kännedom om förhållandet, vara barmhärtig och meddela mig, om sådan behandling är att föredraga framför andra, t. ex. med elektricitet, samt i så fall till hvem jag bör vända mig? Plågad.

N:r 89. På i ga andra damer än de, som presenterats vid couren, tillräde till kungsbalen den 21 jan.? Kunna t. ex. icke ämbetsmäns och riksdagsmäns hustrur få bevisa den under några andra förhållanden än föregående presentation vid cour. Tyra.

N:r 90. Kan ett i vederbörlig ordning

emellan äkta makar inganget »pektum» ändras, och huru skall detta ske? Arvid och Hilma.

N:r 91. Skulle någon vilja upplysa mig om, hvar man skulle kunna få köpa »Barcarole» af Henry Duval? Har hört den spelas på Dramatiska Teatern. Huru mycket kostar den? Umetös.

N:r 92. Hvem är den skickligaste öronläkaren i Köpenhamn? Norrlandsfru.

N:r 93. Huru skall jag väfva mina trasmattor och färga trasorna för att få mattorna litet ovanliga och trefliga? Helst utan garn till inslag och med ej för besvärlig färgning af trasorna. Oerfaren.

N:r 94. Vivica frågar, om någon vill ge henne beskrifning på en treflig nationaldräkt, som hon själf kan sy? Vivica.

N:r 95. Skulle Moster Emma, som visst själf har ett stort landthushall, vilja gifva en i dylikt oerfaren ung fru några detaljerade upplysningar i saken. T. ex. huru mjölken bäst skall skötas, mathållningen för tjänstfolket etc. Gården är mycket liten, blott ett fjärdedels hemman, 1 dräng, 2 pigor. Hvaraf den ena för jungöromålen. Omkr. 5 kannor mjölk om dagen. Huru mycket smör bör det blifva? Hvad göra med den separerade mjölken? Hvad med tjärnmjölken? Huru bereda riktigt godt smör? Hvilken värme rad bör grädden ha vid tjärningens början? Oerfaren.

N:r 96. Huru mycket penningar fordras för att upprätta en bokhandel i en landsortsstad? Meningen är att äfven andra saker skola försäljas, såsom pennor af alla slag, bläck, papper, lyxartiklar m. m. W. H.

N:r 97. Hvarest skall en liten familj (två personer), som ej har lust att vistas vid badort, åtminstone ej vid större sådan, tillbringa sommaren? I Jämtland? Är trakten omkring Kristiania mycket bebodd af turister och dyrbär? Är resan dyr från t. ex. Söderhamn? Norrlandsfru.

N:r 98. Vill någon säga mig, om man kan erhålla plats, då man har genomgått en folkhögskola? Hvad för

No 4711

Eau de Cologne

(blå och gul etikett).

Den är den äkta, starkaste, varaktigaste, mest uppriskande och stärkande.

Försäljes af alla välsorterade parfymhandlare.

plats erhålles? Har tänkt genomgå Hvilan. Huru dyr blir en sådan kurs? Skånska.

N:r 99. Kan någon gifva mig en bra beskrifning på godt paltbröd? Husmoder.

SVAR

ENYVAR af Iduns läsarinna uppmanas iifrigt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angives af tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skull bör en hvor, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 592. För köttkonserver äro goda burkar bäst. Fågel håller sig emellertid utmärkt i flere månader under vinter-tiden, om med dem förfäres på följande sätt: de brynas och stekas färdiga till hälften, läggas i glas eller porslinsburkar och öfverhälles med smält smör eller flottyr. Vid behof färdigstekas de. Olga.

N:r 615. L. Spohr, Violin-Schule (lärobok i violinspelning); A. Hedlund, lärobok i fiolspelning. Olga.

N:r 628. Skaffa er en brun färgtvål (Marie Nielsens, som användes af konst-vätterskan fru Sophie Anderssen) och

Tandläkare Osc. Bohrn,
72 Drottninggatan 72.
Hvardagar 10—3; helgdagar 10—11.
Allm. tel. 4873.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare Sjögquist
6 Sturegatan 6, Stockholm.

Tandläkare G. W. Widfond,
Drottninggatan 74.
Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. Brunkeb. 2190.

Inf. genom Stockholms Läkareförening.
Institut
för
Röntgen- och Tesla-behandling.
Föreståndare: Dr THOR STENBECK,
Strandvägen 17.
Pris pr seance 3 å 5 kronor.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Central-institutets kurs för kvinnliga elever.
Kursen är 2-årig med början 1 okt.
Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas vardagar 2—4. Engelbrektsq. 5.

Doktor O. Wides Kurs
i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

För att vara vacker

är det ej tillräckligt att hafva en frisk ansiktsfärg, man måste dagligen sköta ansiktshuden och händerna. Det bästa medel här-till är **Crème Simon**, hvars stora värde i hygieniskt hänseende ådagalagts genom 40 års succès. Tillsammans med detta utmärkta medel bör man icke använda an nat puder än **Poudre de riz Simon**, parfymmeradt med viol eller heliotrop.

MOT FETTSJUKA
MARIENBADER
REDUKTIONSPILLER
af Dr SCHINDLER BARNAY
kejsari råd, öfverläkare vid Kronprins Rudolfs stiftelsen
Östlandsdiödar

30 ÅRIG FRAMGÅNG
Prof. för Herrar Läkare alltid till disposition
ENOAST ÄHTA MED DENNA ETIKETT

ERHÅLLES I ALLA APOTEN
Att tillgå på alla Apotek i Sverige

JOH. LUNDSTRÖM & Co.
Stenkol, Cokes
Anthracit
Carré-Briketter.

Varumärke. Varumärke.

Kontor:
Rikst. 4 27
22 20
20 12

22 Skeppsbron 22
5 Strandvägen 5
1 Parmmätaregatan 1

A. Tel. 22 88
60 19
61 98

AKTA ELDEN — I HEMMET.

Brandskada genom ovarsamhet med bart ljus etc. godtgöres ej af assuransbolagen. Använd därför i trappor, garderober & vindar elektr. ficklampan **QUICK**, som är en ovärdig hjälprede i mörkret, ej större än Eder **PORTMONNÄ**.
Är alltid redo att genast användas. Bli en outhärlig favorit. Kr. 6:— pr st. Till landsorten franko mot post-förskott af kr. 6:50.
Allm. Svenska Elektr. Akt.-Bol. Malmstorgsgatan 5, Stockholm.

Mot rosen
har Salubrin visat sig vara ett verk-samt medel, och många hafva befriat sig från återkommande ansiktsros medelst salubrinbehandling.
Salubrin tillhandahålles i parfym-, spe-ceri- och färgaffärer. Partilager hos **Geijer & Co., Stockholm.**

Portot lönar sig!
Vybrekort. Stockholm med omgifningar, Sverige rundt, samt norska, i autotypi å 5 och 6 öre per st. i ljustryck å 5 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
Minsta expedition franko som trycksaker 10 st. Frimärken tagas i likvid!
SALBERT WÄNDAHL, Scheelegatan 20, Stockholm.

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32 — Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner.
Billiga priser.

Linneväfveriet, Borås,
säljer billigast handväfda **Servietter, Duker, Handdukar** och **Linne-lärfer** per efterkräf.
Begär provver och prislista!

Till Ärade Allmänheten.

Härmed få meddela, att vi till våra rese- och platsagenter nu utsända vår nya rik-haltiga vär- och sommarkollektion, som innehåller kläden, manufakturver, gardiner m. m., allt nyheter för säsongen, och kan hvar och en lätt öfvertyga sig om att pri-serna äro de **billigaste i landet.**
OBS! Ett mindre antal ener-giska agenter antagas.
Högaktingsfullt
H. ASCH & Co.
Engrossaffär.
STOCKHOLM.

Sibbe Malmbergs
Fotografateljier
6 Barnhusgatan 6
Artistiskt utförda porträttförstoringar m. m. Allm. tel. 164 27.

Kurser med grundlig undervisning i klädsömnad, tillklippning, profning, mönsteruttagning. Undervisning gifves af skicklig sömmerska. Eleven syr endast eget arbete. Lektionstid 11—3. Regerings-gatan 48. 1 tr. **Selma Wahlgren.**

Att öfvertaga
en af Stockholms äldre och finare mode-affärer, tillförlige ägarinnan önskar draga sig tillbaka. Goda villkor. Svar till »1902 Vären» under adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm.

ÄRTER:

Spritade, olika stor-lekar.
Sockerärter, hela skidor.
Sabelärter.
Slipärter.

Preservas Konserver
finnas hos alla välsorte-rade Specerihandlare i Stockholm.

Örebro
Ett-öres Florence Rån
Mycket fina!

förfar efter beskrifningen. Färgen bör hållas ganska stark, gnides in väl i skinnets och därefter afsvättas med kallt syrevatten (till 2 liter vatten blandas 1 fjärdedels lit. 80 proc. ättiksyra); sedan skinnets är torrt, gnides det blankt med en yllelapp. Önskas högre glans, kan detta vinnas medelst en mycket tunn påstrykning af ryskt strycklack, sedan man först gnidit med ylle. Kan tvålen ej anskaffas där ni bor, så begär ett par dylika (pris 25 öre styck) direkt från fru Marie Nielsen, Fuglebakken, Köbenhavn F. Ni blir förvånad öfver resultatet.

N:r 636. Åtskilliga huskurer mot reumatism torde nog finnas, men kallvat- tenbeh. n. l. n. r. är säker gen v. r. x. sammare. Res till Mösseberg eller någon af de båda kneippanstälterna, Tranås eller Borg. Särskildt vill jag förorda Mösseberg.

N:r 646. Det fanns förr en dylik, benämnd »Damernas bok»; den har må- hända utkommit i ny upplaga. Hör eljes efter å något antikvariat.

N:r 648. Vänd er till Konungens befallningshafvande i något af de norr- ländska länen. Ofta försäljas ju dylika på exekutiva auktioner. Ett ombud kan lätt erhållas.

N:r 669. Ja, det beror på om det skall vara till en eller två hästar. Det alla enklaste är ju, att ni själf tager ett mått. Vill tillägga, att ett i månet och mitt tycke vackert släd-

nät är ett aldeles slätt knutet sådant, utan fasoner, men i stället försedt med små tofsar nära intill hvarandra, så att de likna snöflingor.

N:r 673. Försök med en lösning af oxalsyra eller vinstensyra.

N:r 685. Köp en färgtvål — Sappone i möbelygets ursprungliga färg, och ni blir belåten, ty tyget blir som nytt. Beskrifning följer tvålen. Med samma fabrikanter Sappone Perfexione kan ni behandla de andra föremålen. Beskrifning på tillvägagångssättet därmed skall ni gärna få.

N:r 686. »30 nya paciencer» af Olof R-n, »Nyaste paciencieboken», två små billiga häften.

N:r 691. Försök hos någon känd sömmerska, fröken Lundin eller fru Örn, Tunnelg. 19, Stockholm.

N:r 697. Har nog sett flere medel uppgifvas såsom verksamma mot astma, men vet ej, om de hålla hvad de lofvä. Bäst att tala vid en läkare, som kan ge er något lindrande medel.

N:r 710. Ett mycket enkelt sätt är att skaka plymen öfver en het vatten- gryta, af ångan krusas då fjädrarna. Kan äfven ske genom att skaka den öfver en tänd lampa, men naturligtvis med glaset på och under iakttagande af all försiktighet, så att ej plymen svedes. En mycket vanligt sätt är att värma en knif eller ena bladet på en sax och draga fjädrarne, några i sär- der, öfver densamma.

N:r 740. Vänd er till B. M. Larsson, 11 Cranhurst Road, Willesden Green N. W. London

N:r 829. Om ni vill uppge adress och bifoga tvänne frimärken, skall en teck- ning till bokhylla komma. Adress: Växiö, poste restante.

N:r 830. Ja, vänd er direkt till nå- ra af de mera framstående fotografi- ateliererna: Iduns fotograf A. Blom- bergs, Gösta Flormans, Dahllöfs, Wol- fensteins med flere.

Stomatol- * * * *
* * * Tandpulver,
Stomatol- ~ ~ ~ ~
Tandpasta,
äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utse- ende utan att angripa emaljen.
H. Mit Konungens Hofleverantör.

N:r 831. För eleverna vid Sofiahem- met och Sabbatsberg är ju särskild dräkt föreskrifven att bäras, äfven under elevtiden.

N:r 834. Till sekreteraren eller en känd medlem af någondera klubben.

N:r 835. Man tager långpligen i till 2 vingar af loften tre gånger dagligen, en timme före måltiden.

N:r 836. »Kolakarameller» säljas i G. Pastmans sportmagasin, S. o. kh. ch. m. Något riktigt recept torde svårigen kunna erhållas.

N:r 837. Att gnida händerna med svafvelblomma (pulveriseradt svafvel) brukar vara ett lika säkert som oskadligt medel.

— Torka händerna omsorgsfullt, sedan ni tvättat dem, och gnid dem emel- lanåt med torrt hveteekli. Tvättning med salvjevatten kan äfven förordas.

N:r 838. Om ni köper hampröex- trakt (säljes i burkar å 1.25), så med- följer beskrifning. Eljes kan ni själf stöta hamprö — på en matsked dy- likt hällas då en tekopp mjölk, kokas en stund och silas. Skadar ej magen. Kokt hafregrot morgon och afton kan äfven förordas för samma ändamål.

— Man tager ungefär 1 liter nysil- lad mjölk, som kokas; man tillsätter en matsked siktadt rågmjöl, och en te-

sked krossade hamprö. Alltsammans får ett godt uppkok, och sedan sining skett och salt blifvit tillsatt efter smak, är vällingen färdig. Den förtäres så varm som möjligt, halva portionen på mor- gonen och den andra hälften på af- tonen.

TIDSFÖRDRIF
LOGOGRYF.

Här vi bjuda, rätt och slätt,
På en liten enkel rätt,
Kanske utaf mängen ratad,
Utaf andra rent af hatad,
Men af en och an' gouterad,
Lagad god, och fint serverad,
Ty det gör ju mycket till.
Formfulländad bör den vara,
Och mot din förväntan svara,
Om den lycka göra vill.
Här på köpet vi nu gifva,
För att bättre den beskriva,
Några små ingredienser,
Men blott inom vissa gränser:
Vänta endast tyst och still'.

Först en flod i Europa,
Ännu en, så gör det två.
Hvad de göra sig, tillhopa,
När de leka, våra små.
Kanske händer då att mamma
Icke — hvad? — därvid kan få,
Men det är ändå detsamma —
Barnens nöje först får gå.
Hvad de uti lilla spisen
Göra utaf hjärtans lust;
Maten duger nog åt grisen,
Som behöfver litet must.
Hvad de kanske sedan dricka
På sitt roliga kalas.
Så en högst förståndig flicka.
Hvad som efter död man ta's.
Sak, som täpper till geniet —
Äfven flaskan — det förstås!
Djur, som i menageriet
Icke passar — blott i bäs.

Fallande räntor
beröra ej
Lifräntetagare.
De hafva en fast inkomst för lifstiden.
LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET
MUTUAL LIFE

lämnar **högsta möjliga lifränta** på inbetaldt kapital, ända till 21 % och erbu- der **största möjliga soliditet** genom sina fonder på **1,316 millioner kronor.** Öfver 6 millioner utbetalas årligen till 6,000 lifräntetagare. Tariffer tillhandahållas och upplysningar lämnas beredvilligast å bolagets kontor, Strömsborg, Stockholm.

Verktyg man i kök använder
För att hålla spisen ren.
Hvad en varg, med hvassa tänder
Hugger, att förtära se'n.
Någon, som på ryggen kröker
Till en lämplig position.
Hvad ordentligt stadsbud söker
Föra felritt till station.
Uppå flodens mörka vägar,
Irrande, en ensam båt.
Hvad den löper, som bland lågor
Ger sig ut på räddningsstråt.
CAJSA VARG.

RIMGÅTA.
Drömmar, hvad, han, röst, och, naturens,
den, från, hämtar, blott, reglors, säger, sitt,
vishet, han, lycksalig, som, henne, utan,
tvång, han, glömt, irrande, ord, vid, och,
medvetlös, och, sång, drömt, modersnål,
som, ej, drömmar, bröst, han, men, och,
talar, kärlek.
Ovanstående 40 ord skola sammanställas till en sexradig vers ur ett poem af Rune- berg.

ANAGRAM.
1:sta ordet.
Hvad stundom plär höras, där det lekes
krig.

FABRIKS.
Lactoserincacao
(Närsalts cacao).
Välsmakande, Hälsosam, Närande.
Rik på s. k. »Närsalter», förordad af Hrr Läkare och på grund af analyser fördelaktigt omnämnd i Svenska Läkare- sällskapets Tidskrift »Hygiea». Försäljes hos hrr specierhandlare.
A.-B. Th. Winborg & Co.,
Kongl. Hofleverantörer.

Sundsvalls
Enskilda Bank
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.
BRA! BILLIGT!
Promenaddräkter (Jaquett och Kjol) efter beställning af utm. goda varma tyger från 35 kr. i ett för allt.
FRU ÖRNS ATELIER,
19 Tunnelgatan.
Obs! Bal- och Supédräkter. Välkänd, eleg. stil.

Plats finnes hos god familj, med 5 små barn, i Stockholm för en bil- dad flicka omkring 30 år.
Den sökande bör hafva intresse och förmåga att vårda och sysselsätta barn; bör vara frisk, energisk och fullt pålitlig samt kunna, om så erfordras, under fruns bortovaro vara förestyre i hemmet. Barnjungfru finnes.
Den sökande skall hafva innehaft dylik plats förut och kunna förete goda rekommendationer, önskligt om hon därjämte är musikalisk. Svar märkt »Strandvägen», torde jämte foto- grafi insändas till Iduns exp.

Den förenade husmoders- och hushållerskeplatsen vid lasarettet i Hudiksvall
är ledig att tillträdas den 1 maj 1902. Vill- kor 400 kr. och allt fritt. Ansökningar med betyg om lämplighet för platsen insändes till lasarettssysslomannen inom 30 dagar från nedanstående dag räknadt.
Hudiksvalls Lasarett den 18 februari 1902.
Lasarettsdirektionen.

Wasabryggeriets
Maltdrycker
rekommenderas.
Specialité: **Pilsnerdricka.**
Allm. Telef. 30 57. Rikstelef. 10 73.

KNEIPP BADEN, vid Norrköping.
Kurort. Vattenbehandling m. m. Öp- pen året om.
Eleganta visitkort
Iduns Kungl. Hofboktryckeri
12 Stora Vattugatan 12.

Anspråklös bättre flicka, som önskar ut- bilda sig till tandtekniker, erhåller plats i landsortsstad. Svar märkt »Tandläkare 2418», Iduns exp.
I familj bosatt å bruk vid västkusten fin- nes plats ledig den 1:sta maj d. å för en anspråklös flicka kunnig i matlagning och sömnad samt villig deltaga i inomhus före- fallande göromål. Svar med uppgift på löneanspråk m. m. jämte fotografi torde sän- das till »C. M.» Iduns exp.

LÄRARINNEPLATS I STOCKHOLM.
Vid Nya Lärarinneseminarium och där- med förenade 10-kl. ssgiga elementarskolan för flickor, inrättas till nästkommande läsår en ny lärarinneplats. Sökande till denna plats bör vara undervisningsvan, hafva täpft fil. kand. jämte profärskurs eller genomgått Högre lärarinnesem. samt kunna undervisa i matematik eller svenska språket på skola- ns högre stadium. Lön 1200 å 1300 kr., beroende på kompetens och tjänstgöring. Platsen tillsattes d. 15 mars, ansökning in- sändes senast d. 10 mars till undertecknad, läroanstaltens föreståndarinna, adress Bir- gerjarisgatan 35.
ALMA DETHOW.

Ångbad i hemmet!
Ångskåpet »PRIMO» bör ej saknas i något hem. Kan användas af alla i familjen. Färdigt och uppvärmt på 3 minuter. Hopfällbart, tager liten plats. Rekommenderas mot förkylningar, rheumatism, sömn- löshet, hud- och närvsjukdomar etc.
Pris 30 kr. & 60 kr. Till landsorten mot efterkräf.
GEORGE LINDAHL,
Bellmansgatan 22 c.
STOCKHOLM.
Agenter antagas.

LEDIGA PLATSER.
För en barnkär, anspråklös, frisk och pålitlig flicka finnes plats att till- träda före april månads ingång såsom vär- darinna af en snart tvåårig gosse samt, even- tuellt, ett spädt barn, som uppfoades med flask. Vana vid vården af små barn samt någon kunskap i sömnad erforderlig. Grofärbete såsom tvätt och skurning före- kommer ej. Uppgift om löneanspråk, refe- renser o. d. torde jämte fotografi sändas under adress »Tjänsteman», Lidmans An- nonsbyrå, Falun.

Föreståndarinneplats.
Vid Visby Nykterhetsvårdshus finnes plats ledig den 1 mars d. å. för en föreståndarin- na, som är allvarlig, kunnig i enklare mat- lagning samt i öfrigt duglig att förestå be- fattningen och leda vårdshusets personal.
Ansökan jämte betyg och uppgift på löne- penationer, insändas till Redaktör L. E. Larson, Visby.

HUSHÅLLERSKA.
En intelligent fröken eller änka om 25, högst 35 år, frisk och med fördelaktigt ut- seende samt trefligt sätt, som är skicklig i matlagning etc., kan få förestå ett mindre hushåll hos medelålders ungekar. Den härå reflekterar bedes ingifva önskan jämte re- ferenser till »Oberoende» under adr. S. Gu- melii Annonsbyrå, Stockholm.

Iduns Handarbetstidning
Gratis!
Innehållande **Konstnärliga originalmönster** för läderplastik, gyllenläder, träskärning, glödrkning, pors- linsmålning m. m. m. m.
erhålles gratis
om man prenumererar på
IDUNS MODETIDNING med planscher
som kostar 1.50 för kvartal, 5 kr. för år i närmaste postkontor, bokläda eller hos Iduns kommissionärer.

Barnfröken erhåller plats i god familj i Stockholm. Norra Inackorderingsbyrån, Mästersamuelsgatan 62, Stockholm.

Fransyska
sökes till ung franskkunnig familj på lan- det för franska språkets talande. Svar till »Språkman», Iduns exp. f. v. b.

I Föreningens för Malmö sjuksköterskehem tjänst kunna ytterligare 2 å 3 vid Sofia- hemmet utbildade sjuksköterskor erhålla förmånlig anställning antingen strax eller senast före 1 inst. okt. Ansökningshand- lingarne insändas till Förste provinciäläka- ren H. Sörman, som lämnar närmare upp- lysningar.
Barnfröken,
enkel, snäll och barnkär, villig att göra allt hvad till ett litet barns skötsel hör, får plats genast. Svar med löneanspråk till »Officers- fru» p. r. Jönköping.

Ylleklädningar

i afpassade bitar å 6 meter af extra fin engelsk cheviot, svart, mörkblå och rödbrun, som kostat 12 kr. bortslumpas af en händelse till kr. 7:75 pr st.

Bomullsklädningar

afpassade bitar å 8 meter, åkta färger, vackra mönster, som kostat 4:50 bortslumpas till 2:75 pr st. Köksförkläden, handväfda, åkta färger, bortslumpas till 11 kr. pr duss.

Hörnboden **Observatoriegatan 6, Stockholm.**

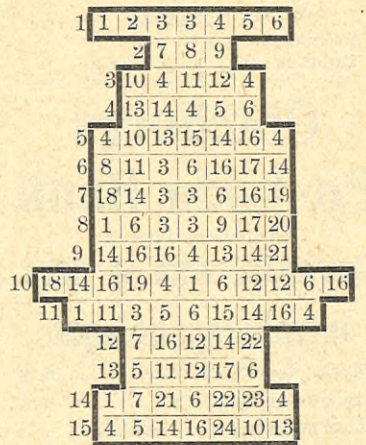
2:dra ordet.
En sommargäst flitig, försäkrar jag dig.

3:dje ordet.
Hvad ämnar väl tårnan, som smyckas till bal?

4:de ordet.
En bokstaf tillsättes — dock ingen vokal — Så blir det en landtdryck, så ljuflig och sval.

TIM-TAM.

JÄRNVÄGSGÅTA.

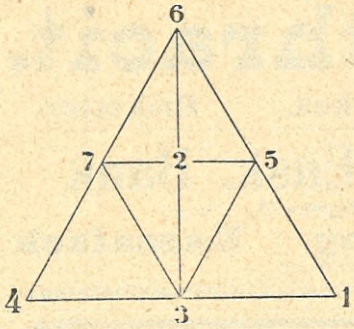

Utbyt siffrorna i ofvanstående figur mot bokstäver. De vägrata raderna bilda de

namn på svenska järnvägsstationer. Äro der rätta namnen funna, så bilda bokstäfverna i den mellersta raden, lästa uppifrån och nedat, äfven namnet på en svensk järnvägsstation.

G. E. S.

KOMBINATIONSGÅTA.

Siffrorna representera bokstäfver mot hvilka de utbytas. De ord, som därigenom bildas äro: 6, 5, 1 = kan ibland åstadkomma både död och begrafning; 6, 7, 4 = djur; 4, 3, 1 = hör djuren till; 7, 2, 5 = farkost; 6, 5, 4 = sagoväsen; 2, 3 = djur; 7, 2 = träd; 2, 6, 3, 4, 5 = hufvudbonad; 5, 6, 3, 4 = mansnamn; 6, 3, 1 = blomma; 4, 3, 6, 1 = fisk; 5, 1, 2 = träd; 7, 4, 5, 6 = höra växtvärlden till; 4, 7, 6, 3 = namnkunnig man; 1, 2, 3 = bekännadsartikel; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 = farkost.

NIX.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 8.

»GÖMDA ORD». De angifna stroforna äro: Fjärilin vingad syns på Haga. — Ut i en dal af ljuflig dager såg jag en rosa växa upp. — Gladjens blomster i jordens mull.

ARITMOGRYFEN: Karl-Erik Forsslund — Storgårdsblomster: 1) sammetsrock, 2)

torparstuga, 3) ornitologer, 4) rottingstol, 5) grytgjutare, 6) åkardrängar, 7) rabulisteri, 8)

GADUS' Fiskkonserver

— rekommenderas —

Se "Iduns Hjälpre" för maj 1901!

dammhandduk, 9) småstadslif, 10) barndoms- tro, 11) läckerheter, 12) ostronkalas, 13) mandelkrans, 14) sommarkväll 15) tretusen- sju, 16) empiristilen, 17) rasskillnad.

DIAMANTGÅTAN: 1) a, 2) Abt, 3) As sar, 4) Absalon, 5) Talia, 6) roa, 7) n.

NAMNARITMOREMET: Strindberg: Birger, Sten, Stig, Gert, Berndt, Signe, Ber rit, Inger.

»DE VILSEGÅNGNA SMÅ.»

SLUTREDOVISNING OCH SLUTKVIFFTO.

Efter sista redovisningen i n:r 4 af Idun hafva ytterligare följande bidrag tecknats: Gossarna O. & A. Hjo, 5:—; Ingvar, Sandby, 1:—; Agnes, Karin och Edvin Kleberg 12:—; ? Stockholm 5:—, S:a kr. 23. Med de i Idun n:r 2 redovisade kr. 682:76 och de i n:r 4 redovisade 129:35 utgör nu alltså hela det genom Idun insamlade beloppet kr. 835:11. I Idun n:r 3 meddelades lands- höfdingen greve Douglas' kvitto å det första beloppet kr. 682:76. Här följer nu den tillstafte förmyndarens, dr Be- xelii erkännande å återstoden:

»För de vilsegångna barnens räkning har jag emottagit genom och tidning insamlade medel till ett belopp af kr. 152:35, som härmed tacksamt erkännes. Kisa, d. 18 febr. 1902.

J. BEXELIUS, Lasarettsläkare.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

»Fru på landet». I dessa friska vinter- tider ha vi dess bättre alltid flammande bräsur i våra kakelugnar, som hastigt och radikalt kunna befria oss från skriferier sådana som eder och rensa luften efter den gemena lukten. Ty sällskapet i vår papperstorg är aldeles för godt för slika epistlar.

Sensitiva m. fl borde, liksom de flesta andra, kunna förstå, att här förelag ett ofrivilligt missöde. Veckans nummer af Idun lägges i press på tisdagen och vi kunna icke alltid förutse hvad som skäl- nträffa eller varda uppenbart flera dagar senare.

Donna Alberto. I en schackklubb eller ett specialorgan för schack kan det lilla kvä- det helt visst göra god effekt, men för Idun lämpar det sig ej.

E. A. L. Denna gång är »lyckan eder ej bevägen».

Betty — Nell. — Ami. Nej — nej — nej! Vigo, som är amatör på höjt, har besjun- git sitt instrument och tycker nu, att Idun bör odödliggöra hans kväde. Är han emel- letid lika skral höjtblåsare som poet, be- klaga vi uppriktigt grannarne.

E T. Hvad har då nu den stackars prinsessan förbruttit, att hon skulle uppvaktas med sika »verser»!

1-årig prenumerant. De efterfrågade num- ren kunna fås å Iduns expedition.

Origo. Edert bref erbjuder den allra för- träffligaste illustration till Georg Brandes mäterliga uttalande: »Den litterære Kritiker har, forsaaivdt han giver sig af med sin Smitid, en pinlig Stilling: han er Doctor ved Hospitalet for de syge og saarøde For- fængeligheder. Han maa da helst see Sand- beten ad Omveje som Hamlet.» Men na- patenterna nu äro så känsliga, att icke ens omvägarne kunna anlitas.

Axel Tolsson. Tack, men vi ha ej utrym- me — helst nu sa här »post festum» — för den vidlyftiga dikten.

Svea. Den bälde löjtnantens och den gudomliga Annies »ysliga» kärleks saga har visserligen lifligt tilltalat oss, men som vi hälla före, att den — i likhet med den »här- liga» hjältinnan själv — är »alt för god för denna världens», ha vi oföveunnit oss själva och beredt den en plats vid hen- nes sida på de mänskliga förhoppningarnas dystra griftegård.

Undrade. Uppsatsen har vunnit betyd- ligt i sin nya form. Efter någon förkort- ning i början — som vi själva skola tilläta oss verkställa — skola vi nu med nöje an- vända den.

»Estetiker» m. fl. bönenmän för L—ds ge-

Fiskpudding

i koniska burkar af Fyrtornets inläggning är en verkligt fin fiskrätt till moderat pris. Ett försök skall öfvertyga hvar och en om denna inläggningens öfverlägsen- het.

Jämväl rekommenderas Fyrtornets konserver af alla slag, prisbelönta i Gefle vid Industriställningen 1901 med guldmedalj (den enda för konserver). Till salu hos de förmästa speceri- och delikatessaffärer.

OBS! Begär priskurser!

A.-B. Sveriges Förenade Konservfabriker GÖTEBORG.

nom vår brevlåda redan så ryktbar vordna »kingadikt» hålla i sig med sina framställ- ningar om skaldestyckets oaförtorade publi- cerande med en beveklig het som icke kan annat än röra till och med vårt förbärade hjärta. Tyvär ha vi nu dock ej längre till- gang till bardens originalmanuskript, ty re- dan efter den första blomsterplockningen strödde vi les beaux restes som ett luft offer öfver den stora skaldegraven invid vart skrifbord. För tillfället åtmintone äro vi således urständssatta att tillmötsgå dessa »nskningar som vi eljes gärna skulle ha ställt oss till efter» rättelse i kraft af deras än älskvärdt bönfallande, än mildt förmanande, än högstämmt profeterande form. Ty kan- ske har ända Joppe Staaf mera rätt än till och med han själf aanat, då han i sin ista »inaga i ärendet» med intuitiv inspi- ration utbrister:

»Man skall baxna och häpna om femtio år Öfver konstmak i seklets gryning — Om och då finns kvar en dymning Af den vag, som nu svallande ljustig går Och skjöljer parnassens fot i sitt lopp, Ty aldrig den när till gyllene topp, Der verkliga skalderna sitta, Föraktfullt på smärkyren titta.»

Calla. Vi kunna verklig- n icke uppmun- ra eder till fortsatta litterära bemödand n. Brovärd Lindö. Fastligt ointressanta figu- rer, ert »Kustfolk!»

Mort Paul. Smakar aldeles för starkt af naiv skolffickersromantik.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

E. S. Vexjö. Annonsen kostar 1,60 pr gång.

Familjemedlem Hallberga. 4,20 pr gång. Elsa. Annonsen kostar 2 kr pr gång. Uppgift närmare adress för event. svars sän- dande.

För dugliga hushållsbiträden finnas flera goda platser att söka g. Sthlms Nya Förmedlingsbyrå, Kammakaregat. 48. Kl. 11—3

Husföreståndarinnan.

Ett medelålders, bildadt fruntimmer, som kan förestå ett större hem på landet, er- håller anställning den 1 nästk maj. Den sökande bör vara kunnig i finare matlag- ning och ha förmåga att med ordning och omtanke sköta hushållet med alla därvid förekommande göromål. Bästa rekomen- dationer fördras. Svar med fotografi, betyg och löneanspråk till »M. A.», Iduns exp.

Karlskrona högre läroverk för flickor.

Till instundande höstterminen blir en lärarinneplats ledig med huvudsaklig un- dervisningsskyldighet i modersmålet, äfven på högstas stadiet. Sökande skall förete af- gångsbetyg från högre lärarinneseminarium och läkarebetyg. Lön 1,200 kronor samt bidrag till pensionsinrättning. Ansökningar, ställda till föreståndarinnan, skola vara in- lämnade före den 15 mars 1902.

Styrelsen.

Husföreståndarinnan.

bildad, hälst något musikkunnig, sökes af gammal unkarl i norrlandsstad, i god akt- ad ställning, referenser jämte fotografi till »Litet godt hem», under adress S. Gumälii Annonnsbyrå, Stockholm.

PLATSSÖKANDE.

Lärarinna med 5 års undervisningsv. önsk. plats att läsa med minderåriga i vanl. skolämnen, språk, musik. Fina bet. Små prof. Svar t. »A. A.», Iduns exp.

En ung, bättre, troende och föräldralös flicka, önskar plats att gå frun tillhanda i bättre häst-likasinnad familj på landet eller i landsortsstad. På lön fästes mindre afseende än på ett vänligt bemötande och att blifva ansedd som medlem af familjen. Sökanden är kunnig i handarbeten och inomhus förefallande göromål. Svar emots tacksamt märkt »23 år 1902», postkontoret Riddaregatan, Stockholm.

21-årig flicka önskar plats att undervisa i språk; äfvensom lektoris eller skrif- biträde. Kunnig i handarbete. Referenser Svar till »X.», Jönköping p. r.

Småskolelärarinna med goda betyg, öns- skar plats i familj att undervisa minder- åriga barn, och är villig att deltaga i hus- liga göromål. Svar till »Maja 1902», Kil p. r.

En 23-årig flicka med goda betyg, önskar härmed tjänst i 2 månader, hälst i nå- gon prästgård på landet, för att vinna mera vana och erfarenhet i hushållsbestyr, samt stryknings. Är villig att deltaga i allt hvad hushållet vidkommer. Har i 2 år haft tjänst som hushållerska å landbruksgöromål. Fordrar ej någon lön, endast frött vivre. Benägna svar torde godhetsfullt sändas un- der signaturen »E. F.», p. r. Bredegrind.

Plats i familj önskas til våren af små- ländska, enkel och anspråkslös, villig deltaga i allt som förekommer i ett hem. Att anses som familjemedlem. På lönen fästes mindre afseende. Svar till »A. E.», Iduns exp.

EN STADGAD

och pålitlig flicka önskar plats att förestå ett mindre hushåll, eller vara husmodern därmed behjälplig i ett godt hem på landet. Är kunnig i matlagning och öfriga inom- hus förefallande göromål. Svar inom 8 da- gar märkt »Pålitlig», Engelholm p. r.

Bildad, huslig och praktisk flicka, önskar plats i vår i familj där vänligt bemö- tande kan påräknas. Kunnig i matlagning och handarbete, villig deltaga i skrifgö- mål om så erfordras. Goda ref. Svar till »Edith 22», Iduns exp., Stockholm

Landbrukaredotter, kunnig i llnnesömnad och mycket intresserad af husliga gö- romål, önskar komma i treflig familj för att mot någon lön hjälpa till med hvad som förekommer inomhus. Önskar bli ansedd som medlem af familjen. Svar före 9 mars till »22 år», Kisa p. r.

Tjugotvå års flicka

som under 4½ år vistats i Tyskland, där hon under två år haft plats såsom kassörska å en större fabrik, och i fjol innehaft volontärplats å en af vårt lands större enskilda banker, söker plats i bank, å kontor, i papper- shandel eller annan affär, i hus- håll eller annan lämplig stadigvaran- de sysselsättning. Kunnig äfven nå- got i stenografi och maskinskrifning. Små löneanspråk. Svar torde benä- get lämnas till »Augusta», Th. Tjåders Byrå, Brunkebergstorg 12, Stockholm.

Läs detta!

Plats som husföreståndarinnan hos aktad ungherre, sökes af flicka af god familj. Kunnig i allt som fordras för ett bättre hems- skötande. Utmärkta referenser. Svar till »V.», Iduns exp. f. v. b.

En bättre, 19-årig flicka, önskar komma till större herrgård, bruk eller prästgård för att lära sig matlagning. Svar emotes innan den 10 mars för korrespondens under adr. »Familjemedlem», Sala p. r.

En 21-årig, bildad flicka från landet sö- ker plats till våren att gå frun tillhanda. Svar emotes tacksamt till »Familje- medlem», Upsala p. r.

Ordningsvan, fullt hushållskunnig, spar- sam, bildad, pliktrogen flicka, söke- plats. Svar »Ej rädd för arbet» under adr. S. Gumälii Annonnsbyrå, Sthlm.

En 33-årig jungfru med utmärkta rekomen- dationer och som i flera år förestått bättre unkarlhushåll, önskar som hjälp medfölja äld- fru eller fröken till badort för att själf få tillfälle att bada. Svar till »E. E.», p. r. Eufingen.

KAMMARJUNGRUPLATS eller gå frun tillh. söker till våren bildad praktisk flicka, skicklig i klädsöm, hushållsgöromål. Muntliga rekom. erhållas. Svar till »Maj», Malmköpingstg 26, 1 tr., Sthlm.

Bildad flicka, fullt förtrogen med alla hus- hållsgöromål, handarb, m. m. Glad, treflig, duglig samt musikalisk, önskar plats. Svar »Samvetsgrann», Iduns exp.

Ung, bättre flicka, fullt kunnig i all slags sömnad och villig biträda med husliga sysslor, söker plats i god familj. Svar till »Små anspråk», Allm. Tidningsk., Gefle.

En anspråkslös flicka önskar plats hos en äldre d m eller liten familj, som sällskap och deltaga i alla inom ett hus förekom- mande göromål. Är kunnig i klädsöm och handarbete. Någon liten lön fordras, men först och främst ett godt och vänligt bemötande. Svar till »Föräldralös», Iduns exp.

Husföreståndarinne- plats

sökes af medelålders kompetent bildadt frun- timmer. Bästa referenser. Svar till Prost- gårgen, Edsleskog.

En flicka af god familj som genom- gått en kurs i matlagning å större herregård, söker plats i bättre fam. att gå frun tillhanda. är kunnig i handarb. är äfven villig biträda med konors- göromål då sökanden äger full kompe- tens i bokf. Svar märkt »Beroende kondition», Iduns exp.

Plats att föreläsa för en blind dagligen några timmar å för- och eftermiddagen önskar bildad ung man med goda rekomen- dationer. Pretention enligt öfverrens- kommelse. Svar till »R. E. 1902», under adr. S. Gumälii Annonnsbyrå, Sthlm.

Hushållerska önskar plats första maj hos familj eller ungherre, hälst på lande. Goda betyg och rekommendationer finnas. Svar till »A. S.», Kneippäden.

Bildad flicka, mycket huslig, sparsam, kunnig i matl., bak, sömnd, handar- bete m. m., önskar plats. Svar »Gladlynt», Iduns exp. f. v. b.

En flicka, kunnig i sömnd och inomhus förekommande göromål, önskar plats i bättre familj nu genast eller till våren. Svar märkt »A. S. 1902», Tumba p. r.

OBS!

Ung bildad flicka önskar plats, hälst på landet, såsom biträde vid skrifgöromål och som hjälp och sällskap i hemmet. Har ge- nomgått 8-klagigt läroverk samt handels- skola och är van vid skrifting och kontors- göromål. Är äfven hemma i matlagning och bakning. Små pretentioner. Goda re- ferenser. Svar till »Medlem af familjen 1902», Iduns exp.

Nu eller till våren söker bättre flicka plats att gå frun tillhanda, eller att på egen hand förestå mindre hushåll. Svar till »Norrlandska 30 år», Iduns exp.

Landbrukaredotter, kunnig i llnnesömnad och mycket intresserad af husliga gö- romål, önskar komma i treflig familj för att mot någon lön hjälpa till med hvad som förekommer inomhus. Önskar bli ansedd som medlem af familjen. Svar före 1 mars till »22 år», Kisa p. r.

Högre pensionat för unga flickor

Hannover,

Löwenstrasse 9. Villa Sophia. Hårligt läge nära skogsparken Ellenriede. Utbildning i språk, musik och sång, mål- ning, handarbete m. m. Infödd fransysk lärarinna i huset. Pensionärernas antal begränsadt. Referenser: herr trafikchef A. Bergmark och grosshandl. Bernh. Bergh i Helsingborg. Prospekt på begäran.

— Fru A. BLEIBAUM, Föreståndarinnan.

Flicka, som aflagt akademisk exa- men, men är mindre förtrogen med arbetena i hemmet, önskar kom- ma i ett större arbetsamt hus med strång ordning för att utan lön del- taga i alla hushållsgöromål. Svar t. »Fröken 222», Sv. Teleg. byr. Sthlm.

Inackordering önskas

för två små flickor, om 4 och 2 år, uti vänligt, välbergardt hem, hälst på landet nära Stockholm, där läkare- vård kan erhållas om så fordras. Svar med utsatt pris pr månad önskas, jämte närmare upplysningar under adress »Om vård», Postkonto- ret Grand Hotel, Stockholm p. r.

Inackordering önskas af en 20 årig bättre föräldralös flicka i ett bättre hem, hälst prästhus på landet, där hon kan få lära sig husliga göromål. Svar med uppgift å pris emotes tacksamt märkt »C. B-nier» un- der adress S. Gumälii Annonnsbyrå, Stock- holm, f. v. b.

En ung målarinna

önskar att under de närmaste 2 å 3 måna- derna i och för häststudier få vistas på en större egendom i mellersta eller södra Sve- rige mot meddelande af undervisning i mål- ning eller konstindustri. Svar till »Hästar» exp. af Idun.

ett enkelt hem på landet, där ungdom finnes, erbjudes inackordering för en ung flicka. Svar till »A. G.», Dingtuna p. r.

Inackordering erbjudes å utmärkt nat- urskön egendom i särdeles frisk trakt för c:a 400 kr. pr år. Svar till »Vestkusten», Grohed p. r.

För flickor i skolåldern finnes tillfälle att erhålla undervisning och inackordering i undertecknads privatskola. Om sorgsfull vård och tillsyn utlovas. Goda rekomen- dationer finnas. Närmare upplysningar er- hållas genom brevafväxling med fröken A. af Bjerken, adr. Sjöbo.

Enskilda

Konfirmationsundervisningen

i Linds naturskönt belägna prästgård fort- går äfven instundande sommar 5 å 6 veckor. Anmälningar af flickor mottagas och när- mare meddelas af

Kyrkoherde **CARL STRANDBERG,** adr. As'ersund.

Deutsche Pension f. j. Damen.

M. Claudi, Celle (Hannover). Aufnahme jeder Zeit. Prima Refers. Prospekte auf Anfrage!

Pellerin's Margarin
är bäst!

Sparkasseräkning
4 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

Af alla Munvatten är
S:t Erik's
Extra koncentrerade
ASEPTOL
det starkaste Antisepticum; med angen-
lyande, kylande smak.
Pris 2 Kr. fl. Begär alltid
Extra koncentrerad Aseptol.
S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

MÖDRAR!
Professorn, greve C. Th. Mörner i Upsala, som analyserat "Allenburys", Food, rekommenderar detsamma som medel att förekomma s. k. Engelska sjukan, samt säger vidare:
"Under sådana omständigheter finner jag preparatet (särskildt Milk-foods) förtjänta af användning, dels under förhållanden (längre sjöresor o. d.) då frisk mjölk öfverhufvudtaget icke kan erhållas, dels och framför allt vid barnauppfostrande, när moders-, resp. ammjölk ej står till buds."
Upsala i Oktober 1900.
C. TH. MÖRNER.
Med. Dr., e. o. Professor i Medic. och Fysiologisk Kemi.
Afven Allenburys Malted Food N:o 3, för svaga och sjuka rekommenderas.
Allenburys food säljes på apoteken samt i specialaffärer i parti genom A. W. Heland. Rikstelefon 1191. Norrköping

Det bästa hvetemjålet
MALMÖ BEST PATENT
Malmö Stora Walsqværn

fås — till hushållsbruk — äfven i 5 kg. originalpåsar med bruksanvisning.

Toiletpapper,
af bästa kvalitet, sändes mot efterkräft i paket à 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från **Bäckhammars Nya Aktiebolag**, adr. Värml. Björneborg.

Capsuloids
af järn som blodet dagligen kan absorbera.

Capsuloids
frambringa en rikedom på nytt friskt blod, hvarigenom de förmå att bota anemi, bleksot, dålig matsmältning och förstoppning och alla andra sjukdomar, som härröra sig från en försvagad blodkonsistens.
Till Capsuloid Comp. 20/12 1901.
Jag har intagit 4 1/2 ask Capsuloids och finner nu att det ständiga springandet upp och ned i trappan icke längre trötter mig det minsta, ehuru jag såsom hotelluppsare är strängt upptagen från kl. 7 på morgonen till midnatt och sällan får vistas i friska luften. Då Capsuloids så betydligt stärkt mina krafter, skall jag fortifara att bruka dem, till dess jag återvunnit en fullkomligt frisk ansiktsfärg.
Hötel Rydberg, Stockholm.
WILHELM HENCK.
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik **Capsuloid Company**, 31 Snow Hill, London.

Hvarje häfte af **Moster Emmas Väf-bok** kostar 1 krona 35 öre. Första häftet mattor. Andra häftet gardiner, promenad- och brudräkter m. m. Erh. mot postf. från utg., adress **Kuddby**.

Praktiska gångmattor.
Vid Krontorps gård, adr. Värmlands Björneborg, försäljas till 65 öre pr meter vackra hållbara gångmattor, förfärdigade af starkaste cellulosafiber. Sändas mot efterkräft. Försök några meter på prof.

Musikinstrument och strängar
af alla slag levereras direkt från fabriken till billigaste priser under garanti.
Ernst Reinh. Voigt
Markneukirchen J. 38, Sachsen.
Kataloger på danska språket gratis och franko. Messingssexetter af tyska och svenska modeller

Allcock's Plasters
(etableradt i Amerika 1847.)
ALLCOCK'S PLÅSTER är ett medel mot
Reumatism, Höftvärk, Ländvärk, Forkylning, Kosta, Svagt Brost och Rygg.
O.S.V., O.S.V.
ALLCOCK'S är det enda verkliga, säkra och pålitliga rörosa plåster som tillverkas, begär därför alltid på ALLCOCK'S.
TAG INTET ANNAT!
SÄLJES PÅ ALLA APOTEK.
Har Ni iiktornar, begagna då Allcock's Liktorn P. Sters.

Undervisning i Linnésömnad
meddelas. Lektionstider kl. 9—11, 11—1, 1—3. För mindre bemedlade gifves en kurs från 3 mars till 17 april, 4 lektioner i veckan kl. 1/8—1/8 e. m. Half afgift 10 kr.
Karin Egnér.
Styrmansgatan 21, 2 tr. Rikstel. 35 30.

Den bekymmersamma toalettfrågan
är lätt löst genom att för det nya året prenumerera på **Iduns Modetidning**, som på sitt område intar hedersplatsen som den fullständigaste, innehållsrikaste och elegantaste modejournal Norden äger. På 6 olika språk har detta kontinentala organ för allt hvad till den kvinnliga dräkten hör uppnått en upplaga på mer än 300,000 exemplar — något som bäst torde tala för dess värde och däraf betingade popularitet! Iduns Modetidning utgifves i tvänne olika upplagor, båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden, hvartdera innehållande 70—80 utmärkta illustrationer samt åtföljda af en stor dubbelsidig mönsterbilaga af enastående rikhaltighet. Med den dyrare

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag
etableradt i Stockholm 1880.
1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Hernösands Ensk. Bank
Kungsträdgårdsgatan 16.
Sparkasseräkning — Kassafack.
från 15 kronor för år.
Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af **Notariatsafdelningen.**

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnettvätt användes lämpligast sålunda:
1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.
Finnes hos de flesta specierhandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Förstklassiga
Pianinon och Flyglar
efter Steinways system samt
Orglar
med pat. pipton tillverkas och försäljas med garanti äfven på förmånliga betalningsvillkor af
ÖSTLIND & ALMQUIST i Arvika.
STOCKHOLM, GÖTEBORG, MALMÖ,
Wasagatan 50. Vestra Hamng. 18. Baltzargatan 10.
Firman, som in- och utrikes erhållit guldmedaljer, erhöi guldmedalj vid Geileutställningen 1901 för både orglar, pianinon och flyglar. Nordens största fabrik i branschen. Årlig tillverkning omkring 1500 instrument.

F. UHNÉR & Co,
15 Birger Jarlsgatan 15,
slutförsälja tills vidare hela lagret af
Möbetyger, Mattor, Gardiner etc.
OBS.! Delvis under inköpspris.

STOMATOLTANDBORSTEN
är böjd efter käkåbågen.
Borsta tänderna i deras längdriktning.
Stomatol tandborsten. En vanlig tandborste.
Afstånden mellan de längre borsten äro afpassade efter tändernas bredd, hvarför **Stomatol tandborsten** också äger förmåga att intränga mellan och rengöra tändernas beröringsytter, hvilka som bekant lättast angripas af tandröta.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank,
Hufvudkontor: Regeringsgat. 1,
Afdelningskontor: Hötorget 8.
Högsta depositionsränta ... 4 1/2 %
Sparkasseränta 4 %
Checkräkningsränta 2 %
Kreditvårnta 5 %

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, 17 Fredsgatan 17.
Afdelningskontor Götg. 31.
(Fonder kr 4,440,000)
Deposition 4 %
Kapitalräkning 4 %
Sparkasseräkning 4 %
Upp- & Afskrifning ... 2 %
Kassafack å 15, 20 och 25 kr.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
6 Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Göteborgs Enskilda Bank
Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Inteckningsbolaget.
Högsta depositionsränta..... 4 %
Kapitalräkningsränta 4 %
Sparkasseränta (vid afdelningskontoret) 4 %

Pallas Hotell
37 Klarabergsgatan 37
Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.
Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.
Knut Fagerström

Roséns pensionat,
Smålandsgatan 28, emottager helpensionärer och resande. Norrlandsgatan 13 resande på längre och kortare tid.

Man mår aldrig väl
af oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, hvarför man alltid bör blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt **förhindrar kaffeförgiftning.**
Paketer å 25 och 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

Damer!!!
Menstruationsbindlar i paket å 12 st. till 1 à 2 kr. paketet. Lifband därtill i och 1,50 pr st. sändes pr efterkräft.
Bandagist **P. Rudelius** i Lund.

Metallfabriksaktiebolaget
C. C. SPORRONG & Co
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM
Utför: förgyllning, försilfring, förnicklning samt renovering af antika och moderna metallarbeten.

Nordens finaste och innehållsrikaste modeblad.